

Kaupunginhallitus

Pöytäkirja

Aika 15.01.2024 15:30 - 19:11
Paikka Kaupungintalo, kaupunginhallituksen sali

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Osallistujat	Hildén Sirkku	puheenjohtaja	
	Aaltonen Kalle	I varapuheenjohtaja	
	Ratia Jorma	II varapuheenjohtaja	saapui klo 16:01 asiantuntijaesittelyn aikana.
	Bruneau Milla	III varapuheenjohtaja	poissa esteellisenä § 30 ja § 32 käsittelyn aikana
	Lampinen Minna	jäsen	
	Nieminen Erkki	jäsen	
	Putula Toni	jäsen	
	Kaikkonen Jouni	jäsen	poistui klo 16:56 asiantuntijaesittely jälkeisen keskustelun jälkeen.
	Uhrman Jani	varajäsen	saapui klo 16:56 ennen § 11 käsittelyä
	Tuomi Maarit	varajäsen	
Rissanen Jari	varajäsen		
Rostedt Juha	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja		
Falk Sonja	kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja	saapui klo 15:39 asiantuntijaesittelyn aikana.	

	Lehto Rami	kaupunginvaltuuston II varapuheenjohtaja	
	Komu Pekka	kaupunginvaltuuston III varapuheenjohtaja	
	Kyynäräinen Niko	kaupunginjohtaja, esittelijä	
	Alho Olli	kaupunkikehitysjohtaja	
	Mäkinen Mika	konsernipalvelujohtaja	
	Granqvist Tiina	sivistysjohtaja	
	Virkkunen Pekka	lakiasiainjohtaja	
	Naasko Oili-Mirjam	viestintäpäällikkö	
	Myllymäki Juha	lakiasiainjohtaja, Kuntaliitto	asiantuntijaesittely klo 15.37-16.25, kaupunginhallituksen jäsenen rooli ja vastuut luottamustehtävän hoidossa
	Valtavaara Anu	hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä	
	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Poissa	Nieminen Mira	jäsen	
	Talja Martti	jäsen	
	Hämäläinen Veera	viestintäjohtaja	

Kaupunginhallituksen puolesta

Sirkku Hildén

Anu Valtavaara

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Minna Lampinen

Jari Rissanen

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa

<http://www.lahti.fi> 23.01.2024

Anu Valtavaara

vs. hallintojohtaja

§	Otsikko	Sivu
§ 9	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	6
§ 10	Pöytäkirjan tarkastajat	7
§ 11	Konsernipalvelut, rahoituspalvelujen kassaraportti	8
§ 12	Tiedote jaostojen asioista	9
§ 13	Kaupunginvaltuuston 13.11.2023 kokouksessa tehtyjen päätösten laillisuuden tarkastaminen	10
§ 14	Muutoksia vuoden 2024 presidentinvaalien vaalilautakunnissa ja vaalitoimikunnissa	12
§ 15	Lahden Jäähalli Oy:n toimintatuki	14
§ 16	Talousarviomuutoksia vuoden 2024 talousarvioon KV	16
§ 17	Lahden kaupungin tilinpäätös 2023, saatavien poistaminen tileistä ja arvonalentumiset	21
§ 18	Parlamentaarisen työryhmän toiminta 1.2.-31.12.2023, KV	24
§ 19	Euroopan ympäristöpääkaupunki 2021 (YM) -hankkeen päättymisen	27
§ 20	Asemakaavan muutosehdotus A-2896 Koksikatu 8 ja Kahvakatu 3, joka koskee Möysän (16.) kaupunginosan korttelin 16112 tontteja 5 ja 13 sekä rautatiealuetta KV	32
§ 21	Asemakaavan muutosehdotus A-2860 sekä siihen liittyvä tonttijaon muutosehdotus M-23-181, Villähde, Vesikalliontien ympäristö KV	47
§ 22	Lahden Kokoomuksen valtuustoryhmän järjestäytyminen KV	55
§ 23	Eron myöntäminen Anita Närhelle kaupunginhallituksen varajäsenen tehtävästä ja uuden varajäsenen valitseminen kaupunginhallitukseen KV	58
§ 24	Eron myöntäminen Anita Närhelle kaupunkiympäristölautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja uuden jäsenen sekä I varapuheenjohtajan valitseminen KV	64
§ 25	Eron myöntäminen Anita Närhelle kaupunginvaltuuston vaalilautakunnan jäsenen tehtävästä ja uuden jäsenen valitseminen KV	69
§ 26	Lahden Perussuomalaisten valtuustoryhmän järjestäytyminen KV	72

§ 27	Valtuustoaloite: Kuntarajat ylittävä kouluysteistyö KV	74
§ 28	Valtuustoaloite: Lahden kaupungin väestökehityksen ohjaaminen MAL-sopimuksen mukaisille linjoille KV	81
§ 29	Valtuustoaloite: Aleksanterinkadun rakennetta ja ympärivuotista toimivuutta välillä Alekski 2 – Alekski 22 parannetaan KV	97
§ 30	Oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen päätökseen 11.12.2023 § 437 Yhteistyösopimus Salpausselän kisojen järjestämisestä Lahdessa vuonna 2024	103
§ 31	Oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen päätökseen 11.12.2023 § 438 Maksusuunnitelman muutos ja maksuajan myöntäminen Suomen Hiihtoliitto ry:lle	113
§ 32	Tiedoksi merkittävät asiat	120
§ 33	Pro Lahden valtuustoryhmän järjestäytyminen KV	121

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

§ 9

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja
Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

nro 2

§ 10

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin kaupunginhallituksen jäsen Minna Lampinen ja varajäsen Jari Rissanen.

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

§ 11

Konsernipalvelut, rahoituspalvelujen kassaraportti

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedokseen.

Perusteluosa

-

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

§ 12

Tiedote jaostojen asioista

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi konserni- ja tilajaoston puheenjohtajan Jorma Ratian ja elinvoima- ja työllisyysjaoston puheenjohtajan Milla Bruneaun tiedote jaostojen asioista.

Perusteluosa

-

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

§ 13

Kaupunginvaltuuston 13.11.2023 kokouksessa tehtyjen päätösten laillisuuden tarkastaminen

30/00.01.01.01/2023

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus toteaa, etteivät kaupunginvaltuuston kokouksessa 13.11.2023 tehdyt päätökset niiden laillisuuden suhteen anna aihetta huomautuksiin.

Perusteluosa

Kaupunginvaltuuston kokouksesta 13.11.2023 laadittu pöytäkirja on nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa www.lahti.fi ja luettavissa sähköisessä muodossa Lahti-Pisteen asiakastietokoneelta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

§ 14

Muutoksia vuoden 2024 presidentinvaalien vaalilautakunnissa ja vaalitoimikunnissa

2864/00.00.00.00/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Keskusvaalilautakunnan sihteeri Sini Sulka p. 044 482 6810

Hallintosihteeri Paula Ikonen p. 044 482 6898

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää

1) myöntää Mari Reijoselle eron 22. äänestysalueen (Pirttiharju: Kasakkamäen koulu) puheenjohtajan tehtävästä ja valita hänen tilalleen vaalilautakunnan varapuheenjohtajan Eija Sintosen,

2) nimetä Timo Peipon 22. äänestysalueen (Pirttiharju: Kasakkamäen koulu) jäsenen tehtävästä varapuheenjohtajan tehtävään,

3) nimetä Saara Laatan 22. äänestysalueen (Pirttiharju: Kasakkamäen koulu) varajäsenen tehtävästä jäsenen tehtävään,

4) nimetä Eija Arolan 22. äänestysalueen (Pirttiharju: Kasakkamäen koulu) varajäsenen tehtävään,

5) nimetä Minna Avelinin 28. äänestysalueen (Uusikylä: ent. Kanervan koulu) varajäsenen tehtävään,

6) myöntää Marjaliisa Ahvenaiselle eron 22. äänestysalueen (Pirttiharju Kasakkamäen koulu) jäsenen tehtävästä ja valita hänen tilalleen Nella Saarion,

7) myöntää Veera Piriselle eron 23. äänestysalueen (Metsäkangas: Metsäkankaan Mettis) varajäsenen tehtävästä ja valita hänen tilalleen Elina Lipsasen.

Samalla kaupunginhallitus päättää delegoida tämän päätöksen jälkeen vaalilautakuntiin ja vaalitoimikuntiin tehtävät valinnat keskusvaalilautakunnan sihteerille. Tehdyt valinnat tuodaan kaupunginhallitukselle tiedoksi vaalipäivän jälkeen.

Perusteluosa

Kaupunginhallitus on 4.12.2023 asettanut vaalilautakunnat ja vaalitoimikunnat vuoden 2024 presidentinvaalia varten. Lautakuntien ja toimikuntien kokoonpanot eivät tuolloin olleet lopullisia, joten kaupunginhallitus täydentää lautakuntien ja toimikuntien kokoonpanoa.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Kirje valituille ja ko. vaalilautakuntien puheenjohtajille,
ote keskusvaalilautakunta, Tiina Häyrinen

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

§ 15

Lahden Jäähalli Oy:n toimintatuki

147/02.02.00.02/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Konserniohjauksen asiantuntija Sanna Haarala, 044 4826 426

Päätös

Esittelijän peruutettua päätösehdotuksensa asia jätettiin käsittelemättä.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää myöntää Lahden Jäähalli Oy:lle toimintatukea 1 100 000 euroa. Päätös on ehdollinen sille, että kaupunginvaltuusto myöntää muutostalousarviossa määrärahan.

Perusteluosa

Lahden Jäähalli Oy on osoittanut Lahden kaupungille toiminta-avustushakemuksen 30.10.2023 omistamansa jäähallikiinteistön toiminnan jatkuvuutta varmistaviin toimenpiteisiin. Lahden Jäähalli Oy kuuluu Lahti -konserniin ja sen omistavat Lahden kaupungin 100 % omistama tytäryhtiö Spatium Toimitilat Oy (57 % äänivallasta), Lahden Urheiluhalliyhdistys ry (38 % äänivallasta) sekä B- ja C osakesarjaa omistavat pienosakkaat. Lahden Jäähalli Oy:n omistama jäähallirakennus (Isku Arena) on ylittänyt teknisen käyttöikänsä. Jotta jäähallia voidaan ylläpitää nykyisen kaltaisessa käytössä vielä useita vuosia, on ryhdyttävä toiminnan jatkuvuuden varmistaviin toimenpiteisiin.

Lahden Jäähalli Oy on kesällä 2023 suorittanut jäähallissa kuntotutkimuksen, jossa tutkittiin hallin rakenteet ja talotekniikka. Yhtiö on antanut kuntotutkimuksen tuloksista tilannekatsauksen konserni- ja tilajaostolle kokouksessa 11.9.2023.

Kriittisimmät tarpeet liittyvät rakenteisiin, lämpö-, vesi-, ilma-, automaatio- ja sähköjärjestelmien toimivuuden turvaamiseen (LVIAS). Tarkastelua vaativat myös kaukalo ja vaihto- ja toimitsija-aitiot. Korjausvelan suuruudeksi arvioidaan 15–20 miljoonaa euroa. Akuutit jatkuvuutta turvaavat toimet, joilla hallin käyttöikä voidaan pidentää, arvioidaan noin 1,1 miljoonan euron suuruiseksi. Tarkat kustannukset selviävät, kun toimenpiteet ja niiden laajuus suunnitellaan ja kilpailutetaan.

Lahden Jäähalli Oy:lle myönnettävä toimintatuki urheiluinfrastruktuurille mahdollistaa jäähallirakennuksen akuutit jatkuvuutta turvaavat toimet ja pidentää kohteen käyttöikä useiksi vuoksiksi. Toimilla turvataan hallin nykyisen kaltaista käyttöä jääurheilutoiminnassa, kunnes investointipäätökset jäähallin peruskorjauksesta tai mahdollisen muun korvaavan hallin osalta on tehty. Hallin jatkuvuutta turvaavat toimet hyödyttävät kaikkia hallin käyttäjiä, eritoten lasten ja nuorten harrastamista, joiden osuus hallin jääajan käytöstä on 61–76 % vuosittain.

Valtiontukitarkastelu

Päätösesityksen kohteena olevasta toimenpiteestä on suoritettu valtiontukitarkastelu, joka on päätösesityksen liitteenä. Euroopan komission ns. yleisessä ryhmäpoikkeusasetuksessa (651/2014) on määritelty tukimuodot, joiden katsotaan soveltuvan sisämarkkinoille. Ryhmäpoikkeusasetusta voidaan soveltaa päätösesityksen kohteena olevaan toimenpiteeseen.

Tuki voidaan myöntää ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisena toimintatukena urheiluinfrastruktuurille. Tuki urheiluinfrastruktuureille ja monikäyttöisille vapaa-ajan infrastruktuureille on perussopimuksen 107 artiklan 3 kohdassa tarkoitettulla tavalla sisämarkkinoille soveltuvaa, ja se vapautetaan perussopimuksen 108 artiklan 3 kohdan mukaisesta ilmoitusvaatimuksesta.

Muutoksenhaku: oikaisuvaatimus

Toimenpiteet: Ote: Lahden Jäähalli Oy, talouspalvelut, Provincia Oy

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Liitteet

- 1 Valtiontukitarkastelu_toimintatuki
- 2 Toiminta-avustushakemus Lahden Jäähalli OY_henkilötieto peitetty

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

§ 16

Talousarviomuutoksia vuoden 2024 talousarvioon KV

5016/02.00.00.00/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Konsernipalvelujohtaja Mika Mäkinen p. 050 556 9815

Talousjohtaja Tiina Mörsky p. 050 358 6502

Konserniohjauksen asiantuntija Sanna Haarala p. 044 482 6426

Laskentapäällikkö Kati Helin p. 044 716 1059

Controller Katja Markkola p. 050 383 6456

Kiinteistötaloussuunnittelija Jorma Lehikko, p. 050 398 5211

Controller Maija Laine, p. 044 716 1433

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi seuraavan muutetun päätösehdotuksen:

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto päättää, että Lahden kaupungin vuoden 2024 talousarvion talonrakennuksen investointimenojen sitova määräraha on esitetyn muutoksen jälkeen 1.2.2024 alkaen seuraava:

Investointiosan muutosesitys: Lisätään talonrakennuksen

investointimenoja 20,0 milj. euroa perustuen Spatium Toimitilat Oy:n

kanssa tehtävään kiinteistöjärjestelyyn. Sitova taso muutoksen jälkeen: -

talonrakennuksen investointimenot 54 735 000 euroa. Samalla

kaupunginvaltuusto päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta

heti."

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto päättää, että Lahden kaupungin vuoden 2024 talousarvion sitovat määrärahat ovat esitettyjen muutosten jälkeen 1.2.2024 alkaen seuraavat:

Käyttötalouden muutosesitys:

Konsernihallinnon palvelualue

Lisätään konsernipalvelut-vastuualueen menoja 1,1 milj. euroa vuodelle 2024 Lahden Jäähalli Oy:n toimintatukeen. Konsernihallinnon palvelualueen nettomuutos heikentää tulosta 1,1 milj. euroa.

Sitova taso muutoksen jälkeen:

- konsernipalvelut-vastuualue määräraha 49 153 300 euroa

Esitetty muutos päivitetään tarvittavin osin käyttösuunnitelmaan.

Investointiosan muutosesitys:

Lisätään talonrakennuksen investointimenoja 20,0 milj. euroa perustuen Spatium Toimitilat Oy:n kanssa tehtävään kiinteistöjärjestelyyn.

Sitova taso muutoksen jälkeen:

- talonrakennuksen investointimenot 54 735 000 euroa.

Samalla kaupunginhallitus päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.”

Käsittely

Asiaan oli jaettu muutosmoniste, joka sisälsi muutetun päätösehdotuksen ja muutoksia perusteluosaan. Kokousasian liitteet korvattiin seuraavilla liitteillä:

- Liite 1 Sitovien tasojen muutokset 1.2.2024 UUSI
- Liite 2 Tulos- ja rahoituslaskelmat 1.2.2024 UUSI.

Käsittelyn aikana esittelijä lisäsi sanan ”enintään” Talonrakennuskappaleen ensimmäiseen lauseeseen (enintään 20,0 milj. euroa).

Alla oleva perusteluosa on muutosmonisteen ja kokouksessa tehdyn muutoksen mukainen. Muutosmoniste on tämän päätöksen liitteenä.

Perusteluosa

Vuoden 2024 talousarvioon esitetään tehtäväksi muutos.

Talonrakennusinvestoinneissa varaudutaan Lahden kaupungin ja Spatium Toimitilat Oy:n väliseen kiinteistöjärjestelyyn.

Esitetty investointimuutos lisää investointimenoja 20,0 milj. euroa.

Sitovan tason muutos on esitetty liitteessä 1 ja päivitetty tulos- ja rahoituslaskelma liitteessä 2.

Investointiosa

Talonrakennus

Esitetään talonrakennuksen uusinvestointeihin lisättäväksi menoja enintään 20,0 milj. euroa perustuen Spatium Toimitilat Oy:n kanssa tehtävään kiinteistöjärjestelyyn. Kiinteistöjärjestelyssä Lahden kaupunki ostaa Suurhalli- ja messuhallikiinteistön, jonka hankintaan ei ole varattu määrärahaa talousarvion investointiosassa.

Spatium Toimitilat Oy on kaupungin tytäryhtiö, jonka osakekannasta kaupunki omistaa 100 prosenttia. Lahden kaupunki on laatinut merkittävimmille konserniyhtiöille kirjalliset omistajastrategiat. Omistajastrategian toimeenpanoa on edistetty yhtiön ja Lahden kaupungin välillä yhteisesti neuvottelemalla. Neuvottelujen tuloksena valmistelussa on kiinteistöjärjestely, jossa Spatium Toimitilat Oy myy Suurhalli -ja messuhallikiinteistön Lahden kaupungille. Järjestely edistää omistajastrategista tavoitetta selkeyttää kaupungin kiinteistöomaisuuden omistusrakennetta. Kaupungin vuokraamat ja kaupungin palvelukäytössä olevat kohteet sijoittuvat lähtökohtaisesti Lahden kaupungin Tilakeskuksen omistukseen. Toisaalta taas kaupallisille toimijoille ulos vuokrattu kiinteistökanta on pääosin Spatium Toimitilat Oy:n omistuksessa.

Kiinteistöjärjestely tulee aiheuttamaan muutoksia myös talousarvion käyttötalousosaan. Nämä muutokset tulevat tarkentumaan kaupanteon jälkeen ja ne tuodaan tarvittaessa käsittelyyn loppuvuoden mahdollisten talousarviomuutosten yhteydessä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: Kv, ote talouspalvelut, ote Lahden Tilakeskus

Kv: ote konsernihallinnon palvelualue, ote talouspalvelut, ote Lahden Tilakeskus

Liitteet

3 Liite 1 Sitovien tasojen muutokset 1.2.2024

4 Liite 2 Tulos- ja rahoituslaskelmat 1.2.2024

- 5 Liite 1 Sitovien tasojen muutokset 1.2.2024
UUSI
- 6 Liite 2 Tulos- ja rahoituslaskelmat 1.2.2024
UUSI

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

§ 17

Lahden kaupungin tilinpäätös 2023, saatavien poistaminen tileistä ja arvonalentumiset
98/02.00.01.01/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Talousjohtaja Tiina Mörsky, p. 050 383 6502

Rahoituspäällikkö Päivi Väisänen, p. 044 716 1428

Rahoitussuunnittelija Johan Kääriäinen, p. 044 482 6076

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää tilinpäätöksessä 2023 luottotappiokirjauksista yhteensä 1 306 549,50 euroa ja oman pääoman sijoitusten tasearvonalennuksista yhteensä 768 246,84 euroa perusteluosassa esitetyn mukaisesti.

Samalla kaupunginhallitus päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Lahden kaupungin hallintosäännön mukaan lautakunta tai jaosto päättää alaistensa yksiköiden osalta 25 000–250 000 euron ja kaupunginhallitus yli 250 000 euron luottotappioista sekä omaisuuden arvonalentumisista. Alle 25 000 euron luottotappiot hyväksyy kaupunginjohtaja, palvelualuejohtaja tai taseyksikön johtaja viranhaltijapäätöksellä.

Kaupunginhallitus on 18.12.2023 § 444 päättänyt perustaa Tapahtuma Lahti Oy:n, joka on osa Lahti-konsernia. Tapahtuma Lahti Oy:lle on tarkoituksena siirtää vuoden 2024 aikana uudistunut KOKO Lahti Oy:n liiketoiminta ainakin osittain.

KOKO Lahti Oy on taloudellisissa vaikeuksissa oleva yritys (HAO 2284/2023), mikä tekee omistajalle haasteelliseksi yhtiön pääomittamisen tai lainoittamisen. KOKO Lahti Oy:n liiketoiminnan jatkuvuuteen ja siihen liittyvien epävarmuuksien vuoksi esitetään seuraavat alla olevat saatavat kirjattavaksi luottotappioksi, yhteensä 1 306 549,50 euroa, ja oman pääoman sijoitusten tasearvon arvonalennuskirjauksina yhteensä 768 246,84 euroa

- KOKO Lahti Oy:n pääomalainat 31.12.2023, yhteensä 1 105 000,00 euroa, kirjauspäivällä 31.12.2023 (tuloslaskelma: muut rahoituskulut, tase: pysyvien vastaavien muut lainasaamiset).
- KOKO Lahti Oy:n pääomalainojen korkosaatavat per 31.12.2023 yhteensä 201 549,50 euroa, kirjauspäivällä 31.12.2023 (tuloslaskelma: muut rahoituskulut, tuloslaskelma: korkotuotot konserniyhteisöiltä).
- Kaupungin KOKO Lahti Oy:hyn tehdyt oman pääoman sijoitukset (osakepääoma ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto) arvonalennuskirjauksena yhteensä 768 246,84 euroa kirjauspäivällä 31.12.2023 (tuloslaskelma: pysyvien vastaavien hyödykkeiden arvonalentumiset, tase: pysyvien vastaavien osakkeet ja osuudet).

Kirjaukset esitetään tehtäväksi kirjanpitolain (30.12.1997/1336) 5 luvun 13 §:n ja 14 §:n 1 momentin perusteella, koska on todennäköistä, että kaupunki ei saa takaisin yhtiöjärjestelyjen jälkeen edellä esitettyjä saatavia ja pääomasijoituksia.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 2

Toimenpiteet

Ote: Provincia Oy/kirjanpito (toimenpiteitä varten);
konsernihallinto/talouspalvelut, rahoituspalvelut, omistajaohjaus;
TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy/Jukka Vuorio; KOKO Lahti
Oy/Kimmo Kivisilta

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

§ 18

Parlamentaarisen työryhmän toiminta 1.2.-31.12.2023, KV

485/00.01.02.05/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Talousjohtaja Tiina Mörsky, p. 050 383 6502

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi parlamentaarisen työryhmän väliraportin toiminnastaan ajalta 1.2.-31.12.2023.

Samalla kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee asian tiedoksi.”

Perusteluosa

Lahden kaupunginvaltuusto päätti talousarvion 2023 hyväksymisen yhteydessä 28.11.2022 § 127 käynnistää parlamentaarisen valmistelun talouden tasapaino-ohjelman laatimiseksi vuosille 2024–2026.

Lahden kaupunginhallitus nimesi 30.1.2023 § 38 parlamentaarisen työryhmän jäseniksi monijäsenisten valtuustoryhmien puheenjohtajat sekä pysyviksi asiantuntijajäseniksi kaupunginjohtajan, palvelualuejohtajat, kehittämisjohtajan ja talousjohtajan. Ryhmän sihteeriksi nimettiin johtava controller. Parlamentaarisen työryhmän

toimikaudeksi päätettiin 1.2.2023–31.3.2025. Parlamentaarisen työryhmän tehtävänä on tehdä esitys talouden tasapaino-ohjelmasta sekä pyrkiä sitouttamaan poliittiset toimijat ja kaupungin eri toimielimet talouden tasapaino-ohjelman toteuttamiseen. Parlamentaarinen ryhmä raportoi toiminnastaan kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle kunkin vuoden tammi- ja kesäkuussa sekä toimikautensa päätteeksi.

Parlamentaarinen ryhmä raportoi toiminnastaan kaupunginhallitukselle 15.1.2024 ja kaupunginvaltuustolle 29.1.2024 liitteenä olevalla väliraportilla.

Parlamentaarinen työryhmä päätti Lahden kaupungin toiminnan ja talouden tasapaino-ohjelmaehdotuksestaan 5.10.2023. Ohjelmassa esitetään toiminnan ja talouden tasapainottamista 50 milj. eurolla neljän vuoden aikana vuosina 2024–2027. Kaupunginhallitus hyväksyi 6.11.2023 § 376 parlamentaarisen työryhmän ehdotuksen talouden tasapaino-ohjelmaksi ja toimitti ohjelman kaupunginvaltuustolle tiedoksi 13.11.2023 § 118. Kaupunginvaltuusto hyväksyi talouden tasapaino-ohjelman osana vuoden 2024 talousarviota ja vuosien 2024–2026 taloussuunnitelmaa 27.11.2023 § 122.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

KH: KV

KV: -

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 2

Liitteet

- 7 Parlamentaarisen työryhmän väliraportti 1.2.-
31.12.2023

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

§ 19

Euroopan ympäristöpääkaupunki 2021 (YM) -hankkeen päättyminen

1027/00.01.03.01/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Ympäristöjohtaja Elina Ojala p. 044 4826376

Ympäristöneuvontapäällikkö Päivi Sieppi p. 050 5594090

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedoksi.

Perusteluosa

Euroopan ympäristöpääkaupunki 2021 -hanke on päättynyt

Lahden kaupunki sai ympäristöministeriöltä 3 miljoonaa euroa harkinnanvaraista avustusta Euroopan ympäristöpääkaupunki 2021 -hankkeen toteuttamiseen. Ympäristöpääkaupunkivuoden ohjelmallinen toteutus vuonna 2021 oli osa hanketta. Ympäristöministeriölle on raportoitu myös Lahden kaupungin muuta työtä ja resurssointia ympäristöteemojen edistämiseksi vuosien 2020-2022 aikana. Lahden kaupungin johtoryhmä on kokouksessaan 8.1.2024 hyväksynyt Euroopan ympäristöpääkaupunki 2021 (YM) -hankkeen päättyminen.

Ympäristöpääkaupunkihankkeen toteutus

Euroopan komissio valitsi Lahden kaupungin vuoden 2021 Euroopan ympäristöpääkaupungiksi (European Green Capital Award) ensimmäisenä kaupunkina Suomessa. Tunnustus on merkittävä saavutus ja osoitus Lahden pitkäjänteisestä ympäristötyöstä Suomen johtavana ympäristökaupunkina.

Ympäristöpääkaupunkivuosi nosti kestävyysteemat ennen näkemättömällä tavalla esille sekä tavallisen lahtelaisen löydettäväksi ja koettavaksi. Vuosi nosti Lahden myös kansainväliseen tietoisuuteen paremmin kuin osasimme odottaa. Lahti onkin saanut viime aikoina runsaasti valtakunnallista ja kansainvälistä huomiota ja palkintoja. Lahti oli muun muassa yksi maailman parhaista matkakohteista vuonna 2022 (yhdyksvaltalainen uutiskanava CNN) ja Lahti valittiin mukaan sadan eurooppalaisen hiilineutraalin ja älykkään kaupunkien joukkoon eli ns. EU:n kaupunkimissioon.

Ympäristöpääkaupunkivuoden raportointi annettiin kaupunginhallitukselle tiedoksi 4.4.2022 §124.

Kestävä Lahti -säätio

Ympäristöpääkaupunkivuotta toteuttamaan perustettiin Kestävä Lahti-säätio sr. Säätio aloitti toimintansa 1.5.2020 ja se perustettiin määräaikaiseksi vuoden 2025 loppuun. Säätion tarkoituksena on edistää ja tukea kestävää yhteiskuntakehitystä ja hoitaa Lahti European Green Capital -hankkeen suunnittelua, toteutusta ja perinnön vaalimista Lahdessa ja Päijät-Hämeessä sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Säätio huolehti Euroopan ympäristöpääkaupunki 2021 -ohjelmasta, se

järjesti ja koordinoi Lahden ympäristöpääkaupunkitavoitteita tukevia projekteja sekä pitkäaikaisia hankkeita.

Kestävä Lahti -säätiossä työskennellyt hankehenkilöstö

Ympäristöpääkaupunkihankkeen toteutuksen aikana Kestävä Lahti -säätiossä työskenteli 21 henkilöä. Vuonna 2022 Kestävä Lahti -säätiossä työskenteli kokoaikaisena ohjelmajohtaja 28.2. saakka sekä 30.4. saakka johtaja, viestintäpäällikkö, ympäristötuottaja ja projektiassistentti. Heidän pääasiallinen tehtävänsä oli viedä ympäristöpääkaupunkivuoden tehtävät päätökseen sekä raportoida hankkeen toteutuksesta.

Ympäristöpääkaupunkihankkeen raportointi ja kokonaisbudjetti

Ympäristöministeriö myönsi Lahden kaupungin Euroopan ympäristöpääkaupunki 2021 -hankkeelle harkinnanvaraista valtionavustusta 3 000 000 €. Lahden kaupunki raportoi ympäristöministeriölle avustuksen käytöstä ja hankkeen etenemisestä vuosittain. Hankkeen loppuraportti tilintarkastuskertomuksineen toimitettiin ministeriölle vuoden 2023 alussa.

Ympäristöministeriölle raportoidut ympäristöpääkaupunkihankkeen kokonaiskustannukset olivat avustushakemuksessa mainitun suunnitelman mukaisesti noin 10 110 000 €. Lahden kaupungin avustus Kestävä Lahti -säätiosselle ympäristöpääkaupunkihankkeeseen oli yhteensä noin 5 405 000 €. Tässä on mukana ympäristöministeriön valtionavustus 3 000 000 € ja EU:lta saatu palkintoraha 350 000 €.

Lahden kaupunki resursoi omassa toiminnassaan merkittävästi ympäristöpääkaupunkivuoden toteutukseen niin henkilöstön työnä kuin hankintoina. Ympäristöministeriölle raportoidut henkilöstökulut hankkeesta olivat noin 809 000 € ja hankinnat noin 3 896 000 €.

Suurimmat yksittäiset kuluerät olivat kaupunkipyörien käyttöönotto sekä pyöräilyn talvikunnossapito. Ympäristöministeriölle raportoituihin kustannuksiin laskettiin mukaan toimia, jotka ylittivät kunnan perustekemisen tason.

Jatkuvuus

Ympäristöpääkaupunkivuoden innoittamana käynnistyivät pitkäaikaiset kehittämishankkeet ja -ohjelmat. Hiilineutraalin rakentamisen kehityskeskukseen (nykyisin innovaatioverkosto) ja Luontoaskel terveyteen -ohjelman osalta työ on käynnistynyt teemojen jalkauttamisena omassa organisaatiossa, sidosryhmäyhteistyön kehittämisenä, pilottihankkeiden suunnitteluna ja rahoituksen hakuina sekä joidenkin pilottien toteutuksena. Kolmas ympäristöpääkaupunkivuoden perintöteema on sähköisen liikenteen klusteri (GEM), josta on vetovastuussa Lahden Seudun Kehitys Oy.

Euroopan ympäristöpääkaupungit

Euroopan ympäristöpääkaupungit muodostavat verkoston, joka kokoontuu tiiviisti joko kokonaisuutena tai pienemmissä kokoonpanoissa. Yhteistyö näiden verkostojen välillä on jatkunut ja ympäristöpääkaupunkivuosi on tuonut myös uusia mahdollisuuksia verkostoitua. Lahti toimii tiiviisti ympäristöpääkaupunkien verkoston johtoryhmässä Grenoblen (ympäristöpääkaupunki 2022), Tallinnan (ympäristöpääkaupunki 2023) ja Valencian (ympäristöpääkaupunki 2024) kanssa lisäten näin myös tunnustuksen pitkäkestoisuutta ja näkyvyyttä. Kansainvälinen ja kansallinen kiinnostus Lahden ympäristötyötä kohtaan on teemavuoden jälkeenkin säilynyt suurena.

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 2

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Tiedoksi Tuija Aarnikoivu KOHA talouspalvelut

Liitteet

- 8 Euroopan ympäristöpääkaupunki 2021 -hankkeen loppuraportti
- 9 Euroopan ympäristöpääkaupunkivuoden loppuraportti

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

§ 20

Asemakaavan muutosehdotus A-2896 Koksikatu 8 ja Kahvakatu 3, joka koskee Möysän (16.) kaupunginosan korttelin 16112 tontteja 5 ja 13 sekä rautatiealuetta KV

11980/10.02.01.00/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kaavoitusarkkitehti Heidi Kontulainen, p. 044 416 3816

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan muutosehdotuksen A-2896, joka koskee Möysän (16.) kaupunginosan korttelin 16112 tontteja 5 ja 13 sekä rautatiealuetta.”

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupungin Möysän (16.) kaupunginosan korttelin 16112 tontteja 5 ja 13 sekä rautatiealuetta koskeva asemakaavan muutosehdotus A-2896 Koksikatu 8 ja Kahvakatu 3.

Asemakaavan muutos on tullut vireille yksityisen maanomistajan, Lahti Energia Oy:n aloitteesta.

Kaavamutoksen tarkoituksena on tarkistaa nykyistä asemakaavaa merkintöineen siten, että mahdollistetaan merkittävän vihreän siirtymän tuotantolaitoshankkeen toteuttaminen kaava-alueelle.

Hanketta varten on tehty ympäristövaikutusten arviointi (YVA), jonka

prosessi on sovitettu yhteen asemakaavan valmistelun kanssa. YVA:sta ja asemakaavan muutoksesta on käyty yhteiset viranomaisneuvottelut ja asukasvuorovaikutus. Asukkaat on otettu valmisteluun mukaan heti prosessin alussa, ja hankkeen vaikutuksia on pyritty kuvaamaan mahdollisimman ymmärrettävästi ja avoimesti. YVA-yhteysviranomaisen Hämeen ELY-keskuksen perusteltu päätelmä YVA-selostuksesta on asemakaavan liitteenä. Lisätietoja ympäristövaikutusten arvioinnista saa ympäristöhallinnon verkkopalvelusta (www.ymparisto.fi/NordicRenGasLahtiYVA).

Hankkeen tavoitteena on mahdollistaa Kymijärven voimalaitoksen yhteyteen uusi tuotantolaitos, joka tuottaa uusiutuvaa synteettistä metaania ja vetyä Kymijärven voimalaitoksen savukaasuja hyödyntäen. Laitos toimii osana puhtaiden kaasupolttoaineiden tuotanto- ja jakeluketjua raskaalle liikenteelle. Synteettistä metaania ja vetyä käytetään polttoaineeksi ajoneuvoihin, joita ei nykytekniikalla ole mahdollista muuttaa sähkötoimisiksi. Samalla laitos muuttaa teollisuusprosessin hukkalämmön käytettäväksi energiaksi Lahden kaukolämpöverkkoon. Hanke edistää merkittävästi hiilineutraali Lahti 2025 -tavoitteen saavuttamista.

Kahvakadun tontti on kooltaan 5 685 m², Koksikadun tontti 28 768 m² ja kaavassa käsiteltävä rautatiealueen osuus on kooltaan 1 398 m²: yhteensä suunnittelualueen laajuus kaavatyössä on noin 3,5 ha (35 851 m²).

Kaavaehdotuksen mukaista rakennusoikeutta on Kahvakadun tontilla 2 842,50 m², vastaava tehokkuusluku on e=0,5. Koksikadun tontilla rakennusoikeuden määrä on 28 768 m², vastaava tehokkuusluku on e=1,0. Rakennusoikeuden määrä kaksinkertaistuu verrattuna voimassa olevaan asemakaavaan.

Asemakaavan muutoksella ei ole vaikutusta nykyiseen tonttijakoon.

Lahden kaupungin strategian (KV 14.3.2022 § 35) mukaisesti kaavatyö mahdollistaa kilpailukykyisen toimintaympäristön, sekä uusien yritysten sijoittumisen Lahden alueelle. Kaavamuutos edistää vuoden 2023 kärkihankkeita 1. Hiilineutraali Lahti ja 2. Osaava Lahti: tuotantolaitoksen toteutuminen vauhdittaa siirtymistä kestäväan energiaan tukemalla kaukolämmön tuotantoa ja mahdollistamalla raskaan liikenteen siirtymistä pois fossiilisista polttoaineista.

Lähtötiedot

Kaupunki omistaa kaavamuutoksen kohteena olevan tontin nro 5 (Kahvakatu 3). Rata-alue kuuluu Väylävirastolle ja valtiolle. Tontti nro 13 (Koksikatu 8) on Lahti Energia Oy:n yksityisessä omistuksessa.

Joutjoentien teollisuusalueeseen kuuluva kaavamuutosalue sijaitsee Ahtialantien pääväylän läheisyydessä, noin neljän kilometrin päässä Lahden ydinkeskustasta. Kohdealue on entuudestaan suurimittakaavaista teollisuustoiminnan aluetta, jonka läheisyydessä sijaitsee kuitenkin jonkin verran omakotiasutusta. Kaava-alueen läheisyyteen sijoittuu myös kulttuurihistoriallisesti paikallisesti arvokas Joutjärven pientaloalue, joka rakennettiin pääasiassa 1940-luvun lopulla ja 1950-luvun kuluessa. Lähialueiden asutuksen historia kytkeytyy vahvasti 1952 kaavoitetun Joutjoentien teollisuusalueen kehitykseen.

Kaavamuutosalue ei ole pohjavesialueella, mutta paikka on Vesijärven valuma-alueella. Molemmat tontit ovat jo nykytilassaan voimakkaasti ihmisen muokkaamia, lähes kauttaaltaan raivattuja ja täytemaata hyödyntäen tasoitettuja. Tonteilla ole erityisiä arkeologia- tai luonnonarvoja, joita tulisi huomioida kaavatyössä. Lähiympäristön maisemaa hallitsee kaava-alueen koillispuolella sijaitseva Kymijärven voimalaitos.

Kaavatilanne

Päijät-Hämeen maakuntakaavassa alue on osoitettu työpaikkojen alueeksi (kaavamerkintä tp15, Vipusenkadun työpaikka-alue).

Kaavakohteessa vaikuttaa myös maakuntakaavan merkintä kons3, eli alue lukeutuu Seveso-kohteen 500 m konsultointivyöhykkeeseen.

Seveso-kohteella viitataan merkittävään, vaarallisia kemikaaleja valmistavaan tai varastoivaan laitokseen, eli tässä tapauksessa Lahti Energian Kymijärven voimalaitokseen. Kymijärven voimalaitoksella on maakuntakaavassa merkintä Tkem.

Asemakaava on valmisteltu oikeusvaikutteisen Lahden yleiskaavan 2030 Y-203 mukaisesti ja suunnittelualue on siinä elinkeinoelämän aluetta (T-14, Vipusen alue). Yleiskaavaa tarkistetaan rullaavasti valtuustokausittain. Yleiskaavan kaavamerkinnot alueelle ovat:

- Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

- Alue kuuluu osittain Kymijärven voimalaitoksen (suuronnettomuuden vaaran) konsultaatiovyöhykkeeseen. Alueella on monipuolista elinkeinoelämää (tuotantotoimintaa, palveluita ja tukkukauppaa). Alueella on sähköasema. Alueella on kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (LaRy). Alueella on arvokkaita luontokohteita (LUMO: luokat 1,2).

- Laadittaessa asemakaavaa Kymijärven voimalaitoksen konsultaatioalueelle (0,5km etäisyys) pyydetty kunnan palo- ja pelastusviranomaiselta lausunto ja tarvittaessa Tukes:n lausunto. Alueelle ei sallita päivittäistavaramyyntiä. Kulttuurihistoriallisesti

arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen. Arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen suunniteltaessa ja rakentaessa vaalitaan luonnon monimuotoisuutta.

Voimassa olevassa asemakaavassa alue on teollisuuskiinteistöjen aluetta. Kahvakatu 3 kiinteistö on vuoden 1984 asemakaavassa 398A-135 osoitettu teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi (T-26). Koksikatu 8 kiinteistö on määritelty teollisuutta, varastointia ja liiketoimintaa palvelevien rakennusten alueeksi (TL) tontin osalla voimassa olevassa vuoden 1996 asemakaavassa 398A-1598.

Asemakaavan muutoksen vaikutukset:

Kaavaratkaisu ei heikennä rakennetun ympäristön tai viherympäristön nykytilaa, vaan kaavalla ohjataan ympäristön laatua ja rakentamista paikalla voimakkaammin kuin useimmissa teollisuus- ja tuotantolaitosten kaavoissa. Kaavassa on määräyksiä koskien julkisivua, valaistusta, hulevesien käsittelyä, viherympäristöä ja kaupunkikuvaa. Kaava edellyttää myös pyöräpysäköinnin järjestämistä tontilla, mikä parantaa edellytyksiä työmatkapyöräilylle. Voimassa olevassa kaavassa ei ole tällaisia laadullisia määräyksiä. Tontille voisi voimassa olevan kaavan mukaisesti toteuttaa teollisuutta, varastointia ja liiketoimintaa palvelevia rakennuksia.

Rakennusoikeuden määrä Koksikadun kohdetontilla kasvaa kaavamuutoksen myötä merkittävästi. Kahvakadun tontin rakennusoikeus säilyy entisellään.

Toteutuessaan uusi tuotantolaitos täydentää olemassa olevaa kaupunkirakennetta ja jäsentää paremmin Ahtialantien pääväylän ympäristöä. Kaavakohteen ympäristöön on vaikuttanut alueen rakentumisesta alkaen energiatuotantoon, liikenteeseen ja teollisuuteen

liittyvä toiminta tarpeineen. Laitos vastaa rakennustyyppiltään ja volyymiltaan teollisuusalueella olemassa olevaa rakennuskantaa, eivätkä paikan luonne ja kaupunkikuva näin ollen merkittävästi muutu hankkeen toteutuessa.

Luontaiset maastonmuodot Koksikadun rakennuspaikan lähiympäristössä rajoittavat tuotantolaitoksen näkymistä idän ja etelän suuntaan, sillä maasto nousee jyrkästi sekä itään päin Ahtialantietä kuljettaessa että etelässä, Ahtialantien toisella puolella. Kaavassa on määritelty rakennuksille suurin sallittu korkeusasema, jota korkeampaa rakentamista paikalla ei sallita. Rakennusmassojen korkeus muodostuu määräyksen myötä sellaiseksi, että tuotantolaitos peittyy suurimmaksi osaksi puiden latvojen taakse ja vain tuotantolaitoksen piippu vaikuttaa kaukomaisemaan. Kymijärven voimalaitos säilyy jatkossakin maisemaa ja kaavakohteen ympäristöä hallitsevana elementtinä. Uusi tuotantolaitos ei myöskään toteutuessaan aiheuta sellaisia merkittäviä vaikutuksia (melu, päästöt, liikenne, onnettomuusriskit), jotka olisivat ristiriidassa lähiympäristön nykyisen tai suunnitellun maankäytön kanssa.

Kaavan ja hankekokonaisuuden vaikutukset maa- ja kallioperään ovat vähäisiä. Laitoksen rakennusvaiheessa tehtävä osittainen maamassojen vaihto tontilla todennäköisesti parantaa maaperän olosuhteita rakennuspaikalla, vaikka YVA-selostuksen perusteella Koksikadun tontin maaperää ei luokitella havaittujen haitta-ainepitoisuuksien valossa varsinaisesti pilaantuneeksi. Maaperän pilaantumisen mahdollisuus tuotantolaitoksen toiminta-aikana on pieni, sillä laitosalueella ei käsitellä suuria määriä maaperää tai pohjavettä pilaavia kemikaaleja.

Merkittävimmät vesistöön ja vesitalouteen liittyvät kysymykset kaavatyössä koskevat hulevesien ja paikoin eroosioherkän Joutjoen uoman käsittelyä. Alueella ei ole erillistä hulevesiviemäriverkostoa, vaan

tonttien hulevesien purkupaikkana on nykytilanteessakin kaava-alueen länsisivulla kulkeva Joutjoki. Hulevesiä käsittelevät määräykset kaavassa ovat näin ollen parannus lähtötilanteeseen nähden: kaavamääräyksissä edellytetään mm. hulevesien viivytyratkaisuja ennen purkua Joutjokeen, sekä hulevesijärjestelmän suunnittelemista siten, että palotilanteessa mahdollisesti kemikaalipitoisten sammutusvesien pääsy luontoon voidaan estää.

Kaavaratkaisu tukee luonnon monimuotoisuuden säilymistä siten, että tonteille on merkitty suojavyöhykkeinäkin toimivat istutuskaistat Joutjoen ja Koksikadunpuiston vastaisille tonttien sivuille. Istutusalueet parantavat ympäristöä ja luonnon monimuotoisuuden edellytyksiä verrattuna nykytilanteen tasaiseen sorakenttään. Koksikatu 8:n tontti on suunnitellun tuotantolaitoksen tarpeisiin nähden melko pieni, joten se joudutaan todennäköisesti rakentamaan varsin tehokkaasti. Lisäksi tarvittavat kulkureitit muodostavat tontille paljon asfalttipintaa, mikä sekin rajoittaa istutusalueiden kokoa. Kaavaan on tästä johtuen sisällytetty erillinen viherympäristöä käsittelevä määräys, jolla edellytetään viherkapasiteettia tukevia toimia lähiympäristössä, mikäli riittävää tonttivihreää ei pystytä paikalla toteuttamaan.

Kaavamuutoksen vaikutukset palveluihin ja väestöön ovat vähäisiä, eikä kohdealueen välittömässä läheisyydessä sijaitse koulua tai muita vastaavia herkkiä kohteita. Toteutuessaan uusi tuotantolaitos työllistää suoraan noin 20 henkilöä, ja välillisesti hanke voi vauhdittaa paikallista elinkeinoelämää enemmänkin. Tuotantolaitoksen luomilla uusilla työpaikoilla voi lisäksi olla sekä suoraan että välillisesti suotuisia vaikutuksia alueen yhdyskuntakehitykselle.

Myös liikenteelliset vaikutukset ovat vähäiset, sillä laitoksen lopputuotteena syntyvä kaasu ja kaukolämpö syötetään suoraan paikalla olemassa oleviin maanalaisiin putkiverkostoihin. YVA-selostuksen

mukaan henkilöautoliikenteen määrä kasvaa tuotantolaitoksen toiminta-aikana noin 20 autoa päivässä (yhdensuuntaista liikennettä) ja raskasta liikennettä syntyy kemikaalien kuljetuksesta noin yksi raskas ajoneuvo muutaman kerran viikossa. Tämä merkitsee sekä raskaan liikenteen että henkilöliikenteen osalta alle 1 % lisäystä Ahtialantien nykyisiin liikennemääriin ja noin 10 % Ratavartijankadun eteläpään nykyhetken liikennemääriin. Vähäiset liikennevaikutukset kohdistuvat myös varsin pienelle alueelle kaavatyökohteen lähiympäristössä: Uuden tuotantolaitoksen tuoma liikenne rasittaa vain Ratavartijankadun osuutta Ahtialantieltä Koksikadulle, eli ensimmäistä 66 metriä Ratavartijankadusta.

Merkittävimmät ympäristölle aiheutuvat häiriöt ja haittavaikutukset liittyvät YVA:n valossa selkeästi tuotantolaitoksen rakennusvaiheeseen, eikä niinkään toiminta-aikaiseen laitoksen käyttöön.

Yhteysviranomaisen (Hämeen ELY-keskus) yhtyy perustellussa päätelmässään YVA-selostuksen arvioon, että rakentamisen aikaiset haitat ovat kohteen tapauksessa merkittävämpiä kuin toiminta-aikaiset. Rakennusaikaan liittyviä ongelmakohtia ei ole mahdollista ratkaista asemakaavatasolla, mutta kaavan toteutusvaiheessa ja tuotantolaitoksen jatkosuunnittelussa tulee kiinnittää huomiota mahdollisten haittojen minimoimiseen ja panostaa mm. melun- ja pölyntorjuntaan työmaa-aikana. Tuotantolaitoksen käytön aikaiset merkittävimmät häiriöriskit liittyvät laitoksen toiminnasta aiheutuvaan meluun, mm. tarvittaessa ajoittain käytettävän ilmajäähdytysjärjestelmän tuottamaan ääneen. Tämän hetken tiedon ja laitoksen alustavien suunnitelmien mukaan jäähdyttimien melutasot on kuitenkin mahdollista pitää ohjearvojen alapuolella erilaisia teknisiä ja rakenteellisia ratkaisuja hyödyntäen. Tärinähaittaa aiheuttavia laitteita ei sijoiteta laitosalueelle, ja normaalin toiminnan aikana tuotantolaitoksesta ei synny merkittäviä päästöjä ilmaan.

Koksikatu 8:n tontin aiempaan käyttöön (puunjalostus ja raakapuun ulkovarastointi) liittynyt tulipaloriski ja raakapuun palokuorma poistuu kaava-alueelta tontin uuden käyttötarkoituksen myötä. Uuteen tontille suunniteltuun toimintaan liittyvien riskien vuoksi Koksikatu 8:n tontti on asemakaavaehdotuksessa osoitettu teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi, jolle saa sijoittaa merkittävän, vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen, joka tuottaa uusiutuvaa synteettistä metaania, vetyä ja hukkalämmöstä tuotettua kaukolämpöä (Tkem-1). Valitulla käyttötarkoituserkinnällä varmistetaan, että tuotantolaitos luvitetaan ja toimintaa valvotaan asianmukaisten viranomaisten toimesta.

Tuotantolaitoksen toiminta-aikaiset onnettomuusriskit liittyvät pääosin vedyn ja metaanin ominaisuuksiin, kuten kaasujen syttymisherkkyyteen ja räjähtämisen mahdollisuuteen. YVA-selostuksessa merkittävimmit onnettomuusskenaarioiksi on nostettu vedyn käsittelyyn ja varastointiin liittyvät riskit, jotka tunnetaan yleisellä tasolla hyvin ja joiden seuraukset on mallinnettu. Vetyräjähdys ja sen seurauksena syntyvät tulipalot ovat YVA:n mukaan kuitenkin hyvin epätodennäköisiä, ja mallinnusten perusteella vetyräjähdysvaikutus olisi enimmillään 30 metriä, eli mahdollisen räjähdysvaikutus ei ylettyisi laitosalueen ulkopuolelle. TUKES tarkastelee tehdyt onnettomuusmallinnukset ja määrittelee tarvittavat varotoimenpiteet tarkemmin vielä omassa, kemikaalien käsittelyä ja varastointia koskevassa lupakäsittelyssään.

Kaavamuutoksen mahdollistaman tuotantolaitoksen toteutuminen Lahteen edistää strategisen hiilineutraali Lahti 2025 -tavoitteen toteutumista. Maakuntatasolla hanke tukee hiilineutraali Päijät-Häme 2030 tavoitteen saavuttamista. Hiilineutraalius on kaupungin keskeisimpiä tavoitteita ja yksi vuoden 2023 kärkihankkeista.

Tuotantolaitos lisäksi parantaa merkittävästi kotimaisten biopolttoaineiden saatavuutta ja tukee osaltaan uusiutuviin energiamuotoihin liittyvien palveluiden tarjontaa, sekä näihin liittyvää huoltovarmuutta niin paikallisesti kuin valtakunnallisestikin. Kokonaisuutena kaavamuutoksen mahdollistamalla hankkeella on huomattava myönteinen ilmastovaikutus: tuotantolaitos vähentää liikenteen kokonaispäästöjä sekä CO₂-päästöjä merkittävästi, ja fossiilisten polttoaineiden käyttöä korvataan laitoksen tuottamalla synteettisellä metaanilla. Lisäksi polttoon perustuvaa kaukolämmön tuotantoa korvataan tuotantolaitoksen toteutuessa hiilidioksidivapaalla kaukolämmöllä.

Vuorovaikutus kaavaa valmisteltaessa

Vireille tulosta on ilmoitettu erillisellä kuulutuksella joulukuussa 2022, ja kaavatyöstä on tiedotettu uudelleen 2.3.2023 vuoden 2023 kaavoituskatsauksen julkaisemisen yhteydessä.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on laadittu 24.11.2022 ja valmisteluvaiheen kuuleminen kaavasta on suoritettu 10.8.-31.8.2023. Viranomaisneuvottelu pidetään tarvittaessa alkuvuodesta 2024, mikäli ELY-keskus katsoo neuvottelun tarpeelliseksi ehdotusvaiheen jälkeen. Valmistelu on tarkemmin kuvattu asemakaavan muutoksen selostuksessa.

Luonnosvaiheen kuulemisen aikana saatiin 7 kpl lausuntoja. Lausunnon jättivät Elisa Oyj, TUKES, Lahti Energia Sähköverkko Oy, Päijät-Hämeen liitto, Lahden Museot, Lahden Ympäristöterveys ja Hämeen ELY-keskus.

Mielipiteitä kaavaluonnoksesta saatiin 2 kpl.

Elisa Oyj:n, TUKESin, Lahden Ympäristöterveyden, Päijät-Hämeen liiton ja Lahden Museoiden lausunnot eivät antaneet aihetta tarkistaa kaavaratkaisua. LE Sähköverkko Oy huomautti lausunnossaan, että

kaavassa on tarpeen huomioida Koksikatu 8 tontin lounaiskulmassa sijaitseva käytössä oleva muuntamo ja siihen liittyvät sähkölinjat siten, että ne voidaan jättää nykyiselle paikalleen. Hämeen ELY-keskus edellytti lausunnossaan täydennyksiä kaavaselostukseen, lähinnä niiltä osin kuin selostuksessa viitataan YVA-selostukseen. Lisäksi selostuksessa esitettyä vaikutusten arviointia on syytä täydentää hulevesien hallinnan ja hankkeen mahdollisten onnettomuus- ja häiriötilanteiden osalta lausunnon mukaan. Lausunnossa esitettiin myös luonnoksen Tkem-kaavamerkintää tarkennettavaksi niin, että rajataan Koksikatu 8 tontin käyttötarkoitus yksityiskohtaisemmin juuri suunnitellun tuotantolaitoksen toimintaa kuvaavaksi. ELY-keskus pitää kaavassa esitettyjä määräyksiä julkisivun valaistuksen ja värityksen osalta hyvinä ja ne osaltaan vähentävät toiminnasta läheiselle asutukselle syntyviä vaikutuksia.

Yksityiskohtaisempi koonti lausunnoista ja mielipiteistä, sekä vastineista näihin on esitetty taulukkomuodossa asemakaavan selostuksessa (kohta 4.5.4). Lausunnot ja mielipiteet on esitetty kokonaisuudessaan kaavaehdotuksen liitteenä.

Lausuntojen perusteella asemakaavaehdotuksen käyttötarkoituksen määräys on täsmennetty muotoon Tkem-1, ja yksilöity tarkoittamaan vireillä olevan PX2-tuotantolaitoksen hanketta:

Tkem-1   TEOLLISUUS-JA VARASTORAKENNUSTEN
KORTTELIALUE, JOLLA ON/JOLLE SAA SIJOITTAA MERKITTÄVÄN,
VAARALLISIA KEMIKAALEJA VALMISTAVAN TAI VARASTOIVAN
LAITOKSEN, JOKA TUOTTAU UUSIUTUVAA SYNTEETTISTÄ METAANIA,
VETYÄ JA HUKKALÄMMÖSTÄ TUOTETTUA KAUKOLÄMPÖÄ.

Selostusta täydennettiin aukikirjoittamalla viittauksia YVA-selostukseen ja huomioimalla myös yhteysviranomaisen YVA:sta laatima perusteltu

päätelmä kaavaselostuksessa. Koksikatu 8 tontille on kaavakartassa lisätty merkinnät hulevesien viivytysjärjestelmien ohjeellisesta sijainnista, sekä LE:n lausunnossaan edellyttämän muuntamon ja johtojen merkinnät. Istutusalueiden rajauksia on näiden päivitysten vuoksi tarkennettu oleellisilta osin. Rata-alueen ylittävän ilmaputken sijoitteluun liittyvää kaavamerkintää vapaasta vähimmäiskorkeudesta radan yläpuolella on tarkennettu (luonnosvaiheessa korkeus oli 10m, ehdotusvaiheessa 5,6m). Lisäksi kaavan A-2896 nimeä päivitettiin ehdotusvaiheeseen edettäessä sellaiseen muotoon, että se kuvaa paremmin laajentunutta kaava-aluetta (luonnosvaiheessa kaava oli kuultavana nimellä A-2896 Koksikatu 8).

Tonttijako

Asemakaavan muutoksen yhteydessä ei tule muutoksia tonttijakoon.

Maankäyttösopimus

Asemakaavan muutos ei vaadi maankäyttösopimusta.

Laskutus

Asemakaavan muutoksen laatimisesta peritään hakijalta MRL 59§:n nojalla kaavan vireilletulohetken ajantasaisen taksan mukainen maksu.

Asian käsittely kaupunkiympäristölautakunnassa

Kaupunkiympäristölautakunta käsitteli asiaa 15.11.2023 § 121.

Asian esittelijän, suunnittelujohtajan Juha Helmisen päätösehdotus oli seuraava:

”Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä Möysän (16.) kaupunginosan korttelin 16112 tontteja 5 ja 13 sekä rautatiealuetta koskevan asemakaavan muutosehdotuksen A-2896 asetettavaksi julkisesti nähtäville.

Mikäli mahdolliset muistutukset eivät anna muuhun aihetta, lautakunta esittää, että kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan muutosehdotuksen A-2896, joka koskee Möysän (16.) kaupunginosan korttelin 16112 tontteja 5 ja 13 sekä rautatiealuetta.”

Samalla lautakunta tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.”

Päätösehdotus hyväksyttiin. Samalla lautakunta tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Kaavan nähtävilläolo

Kaavaehdotus oli nähtävillä 23.11.-29.12.2023. Nähtävilläolon aikana kaavasta jätettiin seitsemän lausuntoa. Muistutuksia ei jätetty.

Lausunnon jättivät Lahti Energia Sähköverkko Oy, TUKES, Lahden ympäristöpalvelut, Lahden museot, Keskustan kumppanuuspöytä ja Päijät-Hämeen liitto. Lisäksi Hämeen ja Uudenmaan ELY-keskukset jättivät yhteisen lausunnon. Lausunnoissa ei ollut huomautettavaa kaavan sisältöön. Jätetyt lausunnot eivät antaneet aihetta kaavan tarkistamiselle. Ehdotusvaiheen jälkeen kaavaratkaisuun ei ole tehty muutoksia. Kaavaselostusta on päivitetty oleellisilta osin, eli kohdasta 4.6, jossa käsitellään kaavasta saatua palautetta sekä palautteen vaikutusta kaavaratkaisuun. Kaavasta saadut lausunnot ovat päätösesityksen liitteenä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kv: valitusosoitus Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote pöytäkirjasta ilman liitteitä hakijalle (Lahti Energia Oy/ [REDACTED], Kauppakatu 31, 15140 Lahti), ote pöytäkirjasta ilman liitteitä sitä pyytäneille kunnan jäsenille, sähköinen tiedoksianto Hämeen ELY -keskukselle.

Lainvoimaisuuskysely Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta.

Lainvoimaiseksi tulon jälkeen: kuulutus,
sähköisesti:
kuulutus Hämeen ELY -keskus,
kuulutus + kartta Hämeen Maanmittauslaitos,
kuulutus + kartta Päijät-Hämeen liitto,
kuulutus + kartta kaupunkiympäristön palvelualueen
kaupunkisuunnittelu

Liitteet

- 1 A-2896 Kaavaehdotuskartta
0
- 1 A-2896 Kaavaselostus ja seurantalomake KV
1
- 1 A-2896 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma OAS
2
- 1 A-2896 Luonnosvaiheen lausunnot
3
- 1 A-2896 Luonnosvaiheen mielipiteet
4
- 1 A-2896 Havainnekuvakooste
5

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 2

- 1 A-2896 Yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä, Nordic Ren-Gas Oy P2X
- 6 hanke
- 1 A-2896 Kaavamuutoshakemus
- 7
- 1 A-2896 Ehdotusvaiheen lausunnot KV
- 8

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

§ 21

Asemakaavan muutosehdotus A-2860 sekä siihen liittyvä tonttijaon muutosehdotus M-23-181, Villähde, Vesikalliontien ympäristö KV

6965/10.02.01.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Asemakaava-arkkitehti Markus Lehmuskoski, p. 050 398 5113

Tonttijaosta kiinteistöinsinööri Mika Järvelä, p. 050 398 5386

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:
Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan muutosehdotuksen A-2860, jolla muodostuu Lahden kaupungin Villähteen (34.) kaupunginosan korttelin 246 tontit 10–13, 33 ja 34 ja katualuetta sekä Villähteen (34.) kaupunginosan korttelin 246 tontteja 33 ja 34 koskevan tonttijaon muutosehdotuksen M-23-181.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupungin Villähteen (34.) kaupunginosan korttelin 246 tontteja 8–13 sekä katualuetta koskeva asemakaavan muutosehdotus A-2860 (Vesikalliontien ympäristö) sekä siihen liittyvä tonttijaon muutosehdotus M-23-181.

Asemakaavatyön tavoitteena on katualueen rajauksen ja tonttien kaavamerkintöjen tarkistaminen. Kaavatyön yhteydessä on laadittu suunnitelma Vesikalliontielle.

Lahden kaupungin strategian 2030 (kaupunginvaltuuston hyväksymä 14.3.2022) mukaisesti kaavalla parannetaan asuinalueen viihtyisyyttä selkeyttämällä katualueen järjestelyjä, kunnossapito- ja vastuukysymyksiä sekä sen turvallisuutta ja toimivuutta.

Asemakaavan muutoksella rajataan Vesikalliontien katualueen pää uudelleen siten, että tontit 8 ja 9 laajenevat entiselle katualueelle. Muutoin suunnittelualan tonttien rajat pysyvät entisellään. Tonteilta 9–13 poistetaan aiemmassa asemakaavassa ollut johtorasitealue ja tonttien rakennusalat rajataan uudelleen lähemmäs rantaa huomioiden myös tontin 8 toteutunut talousrakennus ja tontin 11 toteutunut asuinrakennus. Rantasaunalle tarkoitettu rakennusala rajataan aiemman kaavan mukaisesti noin 10 metrin päähän rantaviivasta, mutta ulotetaan ylärinteen puolella asuinrakennuksen rakennusalan rajaan kiinni. Rantasaunan rakennusoikeus nostetaan aiemmasta 25 k-m²:stä 50 k-m²:iin. Rantaan rajoittuvilla tonteilla kerrosluku määrätään täyteen kahteen kerrokseen rinteeseen sijoittuen.

Asemakaavan muutoksella poistetaan tonttien 8–12 katuun rajautuva istutettava alue, koska alue on paikoin rinteen takia ainoa mahdollinen sijainti mm. pysäköintialueelle. Tonttien 10 ja 11 väliin osoitetaan rasite hulevesien johtamista varten. Tontille 8 lisätään harjan suuntaa osoittava määräys muiden tonttien mukaisesti.

Suunnittelualueelle kaavatyön yhteydessä laadituissa Vesikalliontietä koskevissa suunnitelmissa on varmistettu turvallinen ja toimiva kulku jokaiselle tontille kunnossapitomahdollisuus huomioiden. Lisäksi

samassa yhteydessä on tutkittu vesihuoltolinjojen siirtämismahdollisuus katualueelle tonttien 10 ja 11 kohdalla. Vesihuoltolinjoja varten osoitetaan rasitealueet tonteille 8 ja 9.

Lähtötiedot

Tällä hetkellä Vesikalliontien ajorata ja vesihuoltolinjat on rakennettu osin tonttien 10 ja 11 alueelle. Rakennettu Vesikalliontie ei ulotu tontille 9 saakka. Tontille 8 johtava kulkuluiska on rakennettu katualueelle. Vesikalliontie on toteutettu sorapintaisena.

Suunnittelualue sijoittuu Kymijärven rannasta jyrkästi nousevaan rinteeseen. Alueelta avautuu näkymiä järvelle. Tonteilla sijaitsevan puuston vuoksi näkymä ei ole kuitenkaan kauttaaltaan avoin. Suunnittelualue ei sijoitu pohjavesialueelle. Alueen hulevedet johtuvat Kymijärveen.

Tonteilla sijaitsee eri ikäisiä asuin- ja loma-asuinrakennuksia sekä talousrakennuksia. Tonteille on myös rakennettu portaita, tukimuureja, piharakenteita ja maatäyttöjä.

Tontit ovat yksityisessä omistuksessa. Katualueen omistaa Lahden kaupunki.

Lähtötiedot on kuvattu tarkemmin asemakaavan selostuksessa.

Kaavatilanne

Päijät-Hämeen maakuntakaavassa alue on osoitettu taajamatoimintojen alueeksi (A). Yleiskaavassa Y-203 suunnittelualue on merkitty asuinalueeksi (A-41). Suunnittelualueella on voimassa vuonna 2005 lainvoiman saanut asemakaava N-333.

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen vaikutukset

Asemakaavan muutoksella lisätään rantaan sijoittuvien tonttien rakentamismahdollisuuksia laajentamalla rakennusaloja ja kasvattamalla rantasaunan rakennusoikeutta. Laajemmat rakennusalat eivät peitä tonttien luonnontilaista ympäristöä aiempaa enemmän, koska tonttien rakennusoikeus pysyy lähes samana. Laajemmat rakennusalat mahdollistavat rakennusten sijoittelun vapaammin myös luonnonympäristön ehdoilla. Rantasaunan rakennusalojen rannan puoleiset rajat pysyvät aiemman asemakaavan mukaisissa kohdin. Asuinkäyttö on ollut mahdollista tonteilla jo aiemman asemakaavan mukaisesti.

Asemakaavatyön yhteydessä tehtävällä Vesikalliontien suunnittelulla on tavoitteena parantaa ja selkeyttää kiinteistöille kulkua, vastuu- ja kunnossapitokysymyksiä, liikenteen toimivuutta sekä turvallisuutta, millä on olennainen vaikutus asuinympäristöön.

Järveltä päin katsottuna rantamaisemassa rannan puolen tonttien asuinrakennukset voivat sijoittua lähemmäs rantaviivaa ja siten näkyvämmiin maisemaan. Ylemmäs rinteeseen sijoittuvat asuinrakennukset voisivat aiheuttaa tarpeen kaataa tontin puustoa laajemmin, jotta näkymä järvelle pystytään luomaan tai säilyttämään. Erona aiempaan kaavaan on se, että vapaampi sijoittelu todennäköisesti säilyttää puustoa enemmän tontin yläosassa. Aiempaa kaavaa suurempi saunarakennus ei tontin muu rakentaminen huomioiden olennaisesti vaikuta rantamaisemaan.

Kaavamääräyksen mukaisesti tonteilla on pyrittävä säilyttämään rakentamishankkeiden yhteydessä niillä olevia puita ja kasvillisuutta, millä on olennainen vaikutus laajemmin rantamaisemassa.

Asemakaavan vaikutuksia on kuvattu tarkemmin asemakaavan selostuksessa.

Vuorovaikutus kaavaa valmisteltaessa

Kaavahanke sisältyy kaupungin vuosien 2022–2023 kaavoitusohjelmiin. Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu kaavoituskatsauksesta tiedottamisen yhteydessä sekä osallisille kirjeitse luonnosvaiheen kuulemisen yhteydessä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) laadittiin ja asetettiin nähtäville kaavahankkeen kotisivulle 14.2.2022 (päivitetty 7.8.2023). Luonnosvaiheen kuuleminen järjestettiin 7.9.-21.9.2023, missä yhteydessä pyydettiin myös viranomaislausunnot. Kaavatyöhön liittyvä aineisto on ollut nähtävillä kaavahankkeen kotisivulla internetissä. Katualueen suunnitteluun liittyen järjestettiin Vesikalliontiehen liittyvien kiinteistöjen omistajien kesken keskustelutilaisuus 20.1.2023.

Valmistelu on tarkemmin kuvattu asemakaavan selostuksessa.

Luonnosvaiheen kuulemisessa saadut lausunnot ja mielipiteet sekä niiden huomioiminen on kuvattu lyhennettyinä asemakaavan selostuksessa. Saadut lausunnot ja mielipiteet ovat kokonaisuudessaan päätösehdotuksen liitteenä.

Tonttijako

Asemakaavan muutoksen yhteydessä tehdään MRL 78§:n mukaisesti tonttijaon muutos M-23-181 Villähteen (34.) kaupunginosan korttelin 246 tontteja 33 ja 34 koskien.

Maankäyttösopimus

Asemakaavan muutokseen liittyen ei ole tarkoitus tehdä maankäyttösopimuksia yksityisten kiinteistönomistajien kanssa.

Aiempi käsittely

Kaupunkiympäristölautakunta käsitteli asiaa 15.11.2023 § 120.

Asian esittelijän, suunnittelujohtaja Juha Helmisen päätösehdotus oli seuraava:

”Lautakunta päättää hyväksyä asemakaavan muutosehdotuksen A-2860 sekä tonttijaon muutosehdotuksen M-23-181 asetettavaksi julkisesti nähtäville.

Mikäli mahdolliset muistutukset eivät anna muuhun aihetta, lautakunta esittää, että kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan muutosehdotuksen A-2860, jolla muodostuu Lahden kaupungin Villähteen (34.) kaupunginosan korttelin 246 tontit 10–13, 33 ja 34 ja katualuetta sekä Villähteen (34.) kaupunginosan korttelin 246 tontteja 33 ja 34 koskevan tonttijaon muutosehdotuksen M-23-181.”

Ehdotus hyväksyttiin.

Asemakaavan muutosehdotus A-2860 on ollut maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetyssä järjestyksessä julkisesti nähtävillä 30.11.2023–8.1.2024. Sinä aikana on saatu pyydettyinä kaksi ehdotusvaiheen lausuntoa. Kaavaehdotuksesta ei saatu yhtään muistutusta. Lahden museoilla ja Hämeen ELY-keskuksella ei ehdotusvaiheen lausunnoissaan ollut huomautettavaa kaavaehdotukseen liittyen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

KV: valitusosoitus Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: sähköinen tiedoksianto Hämeen ELY –keskukselle.

Lainvoimaisuuskysely Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta.

Lainvoimaiseksi tulon jälkeen: kuulutus,

sähköisesti:

kuulutus Hämeen ELY -keskus,

kuulutus + kartta Hämeen Maanmittauslaitos,

kuulutus + kartta Päijät-Hämeen liitto,

kuulutus kaupunkiympäristön palvelualueen kaupunkisuunnittelu

Liitteet

- 1 A-2860 Kaavaselostus
- 9
- 2 A-2860 Kaavaehdotuskartta
- 0
- 2 A-2860 Osallistumis- ja
- 1 arviointisuunnitelma

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 2

- 2 A-2860 Luonnosvaiheen lausunnot
- 2
- 2 A-2860 Luonnosvaiheen mielipiteet
- 3
- 2 A-2860 Vesikalliontie suunnitelma
- 4
- 2 A-2860 Vesikalliontie leikkaukset
- 5
- 2 A-2860 Vesikalliontie havainnekuva
- 6
- 2 A-2860 Tonttijakokartta
- 7
- 2 A-2860 Ehdotusvaiheen lausunnot KV
- 8

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

§ 22

Lahden Kokoomuksen valtuustoryhmän järjestäytyminen KV

5138/00.00.01.03/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anniina Kovero p. 044 716 1416

Valmistelusihteeri Terhi Takala p. 044 416 2732

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto merkitsee asian tiedokseen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti."

Perusteluosa

Lahden Kokoomuksen valtuustoryhmä 3.1.2024:

"Lahden Kokoomuksen valtuustoryhmä, pöytäkirjanote 18/2023

Aika: Torstai 21.12.2023 klo 10.00–perjantai 22.12.2023 klo 10.00

Paikka: Sähköpostikokous

5 § Valtuustoryhmän uuden jäsenen hyväksyminen

Päätösesitys: Hyväksytään Pro Lahti -ryhmän valtuutetun Anita Närhen pyyntö liittyä Lahden Kokoomuksen valtuustoryhmän jäseneksi. Anita Närhi on eronnut Pro Lahti -ryhmästä.

Päätös: Hyväksyttiin valtuutettu Närhen pyyntö yksimielisesti.

---

7 § Valtuustoryhmän puheenjohtajisto, sihteeri ja neuvottelijat vuonna 2024

Esitys:

- Todetaan, että 11.12. valtuustoryhmän kokouksessa yksimielisesti ryhmän puheenjohtajaksi valittiin

- o Toni Putula

- o 1. varapuheenjohtajaksi Francis McCarron

- o 2. varapuheenjohtajaksi Ida Rantanen

- o sihteeriksi Teresa Rautapää

- o varasihteeriksi Marko Lindqvist.

- Todetaan, että ryhmän neuvottelijoiksi yksimielisesti valittiin ryhmän puheenjohtajisto (Putula, McCarron ja Rantanen), sihteeristö (Rautapää ja Lindqvist), kaupunginhallituksen jäsen Milla Bruneau, kaupunginvaltuuston puheenjohtajana toimiva Juha Rostedt sekä Lahden Kokoomuksen puheenjohtaja Mikael Seppälä.

- Päätetään, että valtuustoryhmän kokoonpanon muuttuminen ei tuo muutoksia 11.12.2023 tehtyihin henkilövalintoihin.

Päätös: Todettiin ja päätettiin esityksen mukaisesti.”

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 2

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote luettelot

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

§ 23

Eron myöntäminen Anita Närhelle kaupunginhallituksen varajäsenen tehtävästä ja uuden varajäsenen valitseminen kaupunginhallitukseen KV

1722/00.00.01.05/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anniina Kovero p. 044 716 1416

Valmistelusihteeri Terhi Takala p. 044 416 2732

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto myöntää Anita Närhelle eron kaupunginhallituksen varajäsenen tehtävästä ja valitsee kaupunginhallitukseen uuden varajäsenen 31.5.2025 päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti."

Perusteluosa

Eron myöntäminen

Kaupunginhallituksen varajäsen Anita Närhi on ilmoittanut 3.1.2024 konsernipalveluihin eroavansa kaikista muista luottamustoimistaan paitsi valtuustosta.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Anita Närhi on ollut Pro Lahden valtuustoryhmän nimeämä ehdokas kaupunginhallituksen vaaliin kaupunginvaltuustossa 22.5.2023 (§ 46). Närhi on 23.12.2023 ilmoittanut Pro Lahti -ryhmälle eroavansa valtuustoryhmästä. Närhi on liittynyt Kokoomuksen valtuustoryhmään.

Uuden jäsenen valinta

Kaupunginvaltuusto valitsi 22.5.2023 § 46 kaupunginhallituksen toimikaudelle 1.6.2023 - 31.5.2025 kymmenen varsinaista jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä, sekä kaupunginhallituksen puheenjohtajiston. Kaupunginhallituksen kokoonpano tällä hetkellä on seuraava:

puheenjohtaja: Sirkku Hildén (sd.)

varajäsen: Maria Mäkynen (sd.)

I varapuheenjohtaja: Kalle Aaltonen (Pro Lahti)

varajäsen: Anita Närhi (Pro Lahti)

II varapuheenjohtaja: Jorma Ratia (ps.)

varajäsen: Tuomas Sorsa (ps.)

III varapuheenjohtaja: Milla Bruneau (kok.)

varajäsen: Jukka Ruhberg (kok.)

jäsen: Minna Lampinen (sd.)

varajäsen: Sanna Virta (sd.)

jäsen: Erkki Nieminen (sd.)

varajäsen: Tomi Sairomaa (sd.)

jäsen: Toni Putula (kok.)

varajäsen: Ida Rantanen (kok.)

jäsen: Mira Nieminen (ps.)

varajäsen: Maarit Tuomi (ps.)

jäsen: Jouni Kaikkonen (vihr.)

varajäsen: Jani Uhrman (vihr.)

jäsen: Martti Talja (kesk.)

varajäsen: Jari Rissanen (kesk.)

Kelpoisuusehdot

Lähtökohtana on, että henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen valtuustoon, ei ole vaalikelpoinen myöskään kaupunginhallitukseen. Sen lisäksi kaupunginhallitusta koskee joukko tiukempia rajoituksia.

Vaalikelpoisuus valtuustoon määräytyy kuntalain 72 §:n mukaan seuraavasti:

Vaalikelpoinen valtuustoon ei ole:

1) valtion virkamies, joka hoitaa välittömästi kunnallishallintoa koskevia valvontatehtäviä;

2) kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka toimii kunnanhallituksen tai lautakunnan tehtäväalueen johtavassa tehtävässä tai sellaiseen rinnastettavassa vastuullisessa tehtävässä;

3) kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön;

4) kuntayhtymän jäsenkunnan valtuuston osalta kuntayhtymän palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön.

Edellä tarkoitettussa palvelussuhteessa oleva on vaalikelpoinen valtuutetuksi, jos palvelussuhde päättyy ennen kuin valtuutettujen toimikausi alkaa.

Vaalikelpoisuutta kaupunginhallitukseen rajoitetaan kuntalain 73 §:ssä seuraavasti:

Vaalikelpoinen kunnanhallitukseen on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

1) välittömästi kunnanhallituksen alaisena toimiva kunnan palveluksessa oleva henkilö;

2) henkilö, joka on kunnanhallituksen tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;

3) kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta;

4) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle kunnanhallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Henkilöstön edunvalvonnasta asianomaisessa kunnassa huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Vaalikelpoinen ei myöskään ole henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa edunvalvonnasta.

Enemmistön kunnanhallituksen jäsenistä on oltava muita kuin kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevia henkilöitä.

Edellä 1 momentin 4 kohtaa ei sovelleta kunnan määräysvallassa olevan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäseneseen.

Tasa-arvolain asettamat vaatimukset

Kaupunginhallituksen jäsenten vaalissa on otettava huomioon tasa-arvolain (609/1986) 4a §:n 1 momentti:

"Valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä, hyvinvointialueen, hyvinvointiyhtymän ja hyvinvointialueiden välisen yhteistoiminnan toimielimissä sekä kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja ja kunnanvaltuustoja, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu."

Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta.

Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske.

Prosenttiosuutta laskettaessa perustana on puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja muiden jäsenten yhteismäärä.

10-jäsenisessä kaupunginhallituksessa miehiä ja naisia on oltava vähintään suhteessa 10-4.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote Närhi, valittu, luettelot

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

§ 24

Eron myöntäminen Anita Närhelle kaupunkiympäristölautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja uuden jäsenen sekä I varapuheenjohtajan valitseminen KV

5001/00.00.01.06/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anniina Kovero p. 044 716 1416

Valmistelusihteeri Terhi Takala p. 044 416 2732

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto myöntää Anita Närhelle eron kaupunkiympäristölautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden jäsenen sekä I varapuheenjohtajan.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti."

Perusteluosa

Eron myöntäminen

Kaupunkiympäristölautakunnan I varapuheenjohtaja Anita Närhi on 3.1.2024 ilmoittanut konsernipalveluihin eroavansa kaikista muista luottamustoimistaan paitsi valtuustosta.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Närhi on ollut Pro Lahden valtuustoryhmän nimeämä ehdokas kaupunkiympäristölautakunnan vaalissa 16.8.2021. Närhi on 23.12.2023 ilmoittanut Pro Lahti -ryhmälle eroavansa valtuustoryhmästä. Närhi on liittynyt Kokoomuksen valtuustoryhmään.

Hallintosäännön kaupunkiympäristön palvelualueita koskevien erillissääntöjen 2 §:n mukaan kaupunginvaltuusto valitsee kaupunkiympäristölautakunnan jäsenet ja varajäsenet toimikauttaan vastaavaksi ajaksi sekä nimeää jäseniksi valituista puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa samaksi ajaksi.

Uuden jäsenen valinta

Kelpoisuusehdot lautakuntaan määräytyvät kuntalain (410/2015) 71 §:n (yleinen vaalikelpoisuus) ja 74 §:n (vaalikelpoisuus lautakuntaan) mukaan.

Kuntalain 71 §:

”Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

- 1) jonka kotikunta kyseinen kunta on;
- 2) jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuudet valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja

3) jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.”

Kuntalain 74 § 1 mom.:

”Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;

2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;

3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.”

Tasa-arvolain asettamat vaatimukset

Uuden jäsenen valinnassa tulee huomioida tasa-arvolain (609/1986) 4 a §:n 1 momentti, jonka mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja ja kunnanvaltuustoja, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Kaupunkiympäristölautakunnan kokoonpano on seuraava:

puheenjohtaja: Francis McCarron (kok.)

varajäsen: Jari Vaalajoki (kok.)

I varapuheenjohtaja: Anita Närhi (Pro Lahti)

varajäsen: Nina Kallijärvi (Pro Lahti)

II varapuheenjohtaja: Tuomas Sorsa (ps.)

varajäsen: Juha Viitanen (ps.)

jäsen: Anneli Viinikka (sd.)

varajäsen: Marjut Hakala (sd.)

jäsen: Tomi Sairomaa (sd.)

varajäsen: Olli Kautonen (sd.)

jäsen: Ville Nikkilä (sd.)

varajäsen: Rauno Grönroos (sd.)

jäsen: Ida Rantanen (kok.)

varajäsen: Susanna Norja (kok.)

jäsen: Maarit Tuomi (ps.)

varajäsen: Päivi Granlund (ps.)

jäsen: Mikko Lindroos (Pro Lahti)

varajäsen: Janne Storlöpare (Pro Lahti)

jäsen: Minerva Kastehelmi (vihr.)

varajäsen: Kirsi Vahtera (vihr.)

Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava erikseen sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta.

Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske.

Prosenttiosuutta laskettaessa perustana on puheenjohtajan varapuheenjohtajan ja muiden jäsenten yhteismäärä.

Kaupunkiympäristölautakunnan jäsenten ja varajäsenten määrien ollessa kymmenen, on naisia/miehiä oltava vähintään neljä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote Närhi, valittu, kaupunkiympäristölautakunta, luettelot

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

§ 25

Eron myöntäminen Anita Närhelle kaupunginvaltuuston vaalilautakunnan jäsenen tehtävästä ja uuden jäsenen valitseminen KV

4981/00.00.01.01/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anniina Kovero p. 044 716 1416

Valmistelusihteeri Terhi Takala p. 044 416 2732

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto myöntää Anita Närhelle eron kaupunginvaltuuston vaalilautakunnan jäsenen tehtävästä ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden jäsenen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti."

Perusteluosa

Valtuutettu Anita Närhi on ilmoittanut 3.1.2024 konsernipalveluihin eroavansa kaikista muista luottamustoimistaan paitsi valtuustosta.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Anita Närhi on ollut Pro Lahden valtuustoryhmän nimeämä ehdokas kaupunginvaltuuston vaalilautakunnan vaaliin kaupunginvaltuustossa 16.8.2021 (§ 79). Närhi on 23.12.2023 ilmoittanut Pro Lahti -ryhmälle eroavansa valtuustoryhmästä. Närhi on liittynyt Kokoomuksen valtuustoryhmään.

Hallintosäännön kaupunginvaltuustoa koskevien sääntöjen 31 §:n mukaan valtuusto valitsee ensimmäisessä kokouksessaan keskuudestaan toimikaudekseen suhteellisten vaalien toimittamista varten vaalilautakunnan. Lautakunnassa on viisi varsinaista jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginvaltuuston vaalilautakunnan kokoonpano on seuraava:

puheenjohtaja: Tuomas Sorsa (ps.)

varajäsen: Juha Viljamaa (ps.)

varapuheenjohtaja: Eveliina Aaltonen (vihr.)

varajäsen: Eero Seesvaara (vihr.)

jäsen: Maria Mäkynen (sd.)

varajäsen: Ulla Vaara (sd.)

jäsen: Reijo Oksanen (kok.)

varajäsen: Ida Rantanen (kok.)

jäsen: Anita Närhi (Pro Lahti)

varajäsen: Anna Kaisa Kupiainen (vas.)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 2

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote Närhi, valittu, luettelot

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

§ 26

Lahden Perussuomalaisten valtuustoryhmän järjestäytyminen KV

5138/00.00.01.03/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anniina Kovero p. 044 716 1416

Valmistelusihteeri Marja Loippo, p. 044 482 6057

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

“Kaupunginvaltuusto merkitsee asian tiedokseen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.”

Perusteluosa

Lahden Perussuomalaisten valtuustoryhmä 9.1.2024:

”Perussuomalaisten Lahden valtuustoryhmän kokous 11.12.2023

Kokouspaikka Kaupungintalon ryhmähuone

--

78§ Muut asiat

Valtuustoryhmän järjestäytyminen vuodelle 2024:

Valtuustoryhmän puheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti Jorma Ratia.

Ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi valittiin Ville-Veikko Elomaa ja toiseksi varapuheenjohtajaksi Tuomas Sorsa.

Valtuustoryhmän sihteeriksi valittiin Maarit Tuomi.

Neuvottelijoiksi valittiin valtuustoryhmän puheenjohtajisto Jorma Ratia, Ville-Veikko Elomaa, Tuomas Sorsa ja Mira Nieminen.”

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kv: muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote luettelot

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

§ 27

Valtuustoaloite: Kuntarajat ylittävä kouluysteistyö KV

4120/00.01.01.03/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Vastuualuejohtaja Lasten ja Nuorten kasvu Virve Jämsén, p. 044 716
1328

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitetyksi."

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 12.12.2023

§ 107

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 2

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn.

Perusteluosa

Lahden keskustan valtuustoryhmä, valtuutettu Lasse Pakkanen ym.
28.8.2023:

”Lahden Ahtialan koulun Kivijärven koulutoimipiste Pyhäntaalla ja Heinolan Sinilähteen koulun Vierumäen koulutoimipiste ovat noin 7-8 km etäisyydellä toisistaan mutta koulujen oppilaaksiottoaluetta rajoittaa Lahden ja Heinolan välinen kuntaraja. Kivijärven koulun toiminta tullaan Lahden sivistyslautakunnan päätöksen mukaisesti lopettamaan vuoden 2024 kesällä. Kivijärven koulun oppilaat siirtyvät vuoden 2024 syksyllä joko Lahden Ahtialan ja Alasenjärven koulun väliaikaisiin lähisiirtoelementteihin sekä entiseen Itäiseen Ahtialan lähiklinikkaan tai Kivimaan vanhan koulun perusparannettuun osaan Lahteen. Etäisyydet Pyhäntaalta Ahtialaan on n. 12 km ja Kivimaalle n. 15 km, joten koulumatkat oppilailla pitenisivät huomattavasti nykyisestä samoin koulukuljetusten kustannukset kasvaisivat. Kivijärven koulussa on nyt 33 oppilasta ja Vierumäen koulussa 25 oppilasta.

Elinolojen jatkuvuus ja toimintojen mahdollistaminen kylissä on elinehto kylien tulevaisuuden ja elinvoiman kannalta. Elinvoimaiset ja yhteisölliset alueet maaseudulla kaupunkikeskukset ulkopuolella ja niiden pitäminen asuttuna ovat rikkaus paitsi kaupungin monimuotoisuuden kannalta, myös välttämättömyys Suomen huoltovarmuuden kannalta. Kylien välinen yhteistyö kuntarajojen läheisyydessä edesauttaa kylien elinvoiman säilymistä kyläalueilla myös kaupunkien reunamilla.

Päätöksissä tulisi ottaa huomioon perheiden toiveet ja arjen sujuvuus sekä lasten kokonaisvaltainen hyvinvointi ja turvallisen kasvuympäristön säilyminen. Elinvoimaiset, erilaiset alueet asua ja elää palveluineen ovat kaupungeille myös vetovoimatekijä. Perusopetuslaki 3 a § (11.3.2022/163) toteaa lapsen edun ensisijaisuudesta seuraavaa: Perusopetusta suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu.

Pienen kyläkoulun säilyminen "edes toisessa" lähellä kuntarajaa kaukana kaupunkien keskustasta olevassa koulussa kuntarajat ylittävällä yhteistyöllä on lasten etu mm. pitkien koulumatkojen ja aikojen suhteen. Lapset ovat erilaisia ja yhteistyö myös turvaisi vanhempien mahdollisuuden arvioida ja valita lapselle sopiva koulu isomman ja pienemmän yksikön välillä.

Päijät-Häme on valittu pilottialueena mukaan Kuntaliiton vetämään Verkostoperuskoulu-hankkeeseen vuosina 2022-2024.

Verkostoperuskoulu-hankkeen tavoitteena mm. on:

-hakea ratkaisuja alueen perusopetuksen saatavuuteen ja saavutettavuuteen yhteistyön keinoin.

-kehittää opetustarjontaa ja monipuolistaa opetusta yhteistyön keinoin.

Kivijärven ja Vierumäen koulujen kuntarajat ylittävä perusopetuksen yhteistyö toteuttaisi Verkostoperuskoulu-hankkeen tavoitteita, joihin Lahden ja Heinolan kaupungit ovat sitoutuneet.

Kivijärven koulun oppilaiden vanhemmille on tehty kysely keväällä 2023, jossa he ilmaisevat halukkuutta siirtää lapsensa lähimpään kouluun Heinolan Vierumäelle, mikäli Lahden kaupunki ja Heinolan kaupunki tekisivät kuntienvälisen sopimuksen koulujen välisestä oppilaaksiotosta ja koulukuljetuksista Vierumäen kouluun.

Lahden kaupungin ja Heinolan kaupungin tulisi selvittää ja tehdä sopimus kuntarajat ylittävästä koulukuntayhteistyötä Vierumäen koulun ja Kivijärven koulun osalta siten että Kivijärven koulun oppilaille olisi mahdollisuus siirtyä Vierumäen kouluun ilman että siitä koituisi oppilaiden vanhemmille kuluja koulukuljetuksista ja poikkeavasta oppilaaksiottoalueesta.”

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Pohjoisen ja itäisen alueen kumppanuuspöytä on ottanut kantaa kuntarajat ylittävään valtuustoaloitteeseen. ”Pohjoinen ja itäinen kumppanuuspöytä pyytää Lahden sivistyspalveluita selvittämään ja arvioimaan kouluyhteistyömahdollisuuden Heinolan kaupungin kanssa valtuustoaloitteen mukaisesti sekä arvioimaan talousvaikutukset, mikäli oppilaat siirtyisivät Vierumäen yksikköön.

Kumppanuuspöydät pyytävät, että Lahden kaupungin sivistyspalvelut arvioivat lapsi- ja maaseutuvaikutuksia ennen päätöksentekoa (THL:n toteutus esimerkki). Vaikutusten arvioinnissa tulisi huomioida lyhyen ja pitkän aikavälin vaikutukset oppilaiden elämään, arkeen ja hyvinvointiin sekä alueelliseen elinvoimaisuuteen ja kehittymiseen.

Lisäksi kumppanuuspöydät esittävät Lahden sivistyslautakunnalle, että päätöksissä kuntarajat ylittävästä kouluyhteistyöstä huomioidaan lasten etu, verkostoperuskoulun tavoitteiden toteutuminen, vaikutusten arvioinnit sekä alueellinen yhdenvertaisuus lähipalvelujen mahdollistamisessa. Kannanotto annetaan myös tiedoksi Lahden kaupunginvaltuustolle, Heinolan hyvinvointipalveluille ja hyvinvointilautakunnalle.”

Koulupaikan osoittamisesta Ahtialan koulun Kivijärven toimipisteen oppilaille on tehty vaikutusten ennakoarviointi, joka on liitteenä.

Arvioinnissa on käytetty pohjana Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) esimerkin mukaista mallia. Vaihtoehto 0 on koulupaikan osoittaminen Lahden perusopetuksesta ja vaihtoehto 1 on koulupaikan osoittaminen Heinolan perusopetuksesta Sinilähteen koulun Vierumäen toimipisteeseen. Vaihtoehtojen välillä verrattiin vaikutuksia asiakkaisiin ja asukkaisiin, oppilaiden arkeen ja hyvinvointiin, alueen elinvoimaisuuteen ja kehittymiseen, henkilöstöön, organisaatioon ja johtamiseen sekä talouteen. Asukasnäkökulmasta ei ole nähtävissä vaikutusta alueen elinvoimaisuuteen ja kehittymiseen, koska Kivijärven koulusta on päätetty jo aiemmin palveluverkkopäätöksen yhteydessä luopua.

Oppilaiden näkökulmasta koulupaikan osoittaminen Vierumäelle mahdollistaisi alakoulun ajan opiskelemisen pienemmässä yhteisössä, joka voisi tukea hyvinvointia, mutta tästä ei ole suoranaista näyttöä. Kuljetussuunnittelun kanssa toteutetussa tarkastelussa on todettu, että molemmissa koulupaikkavaihtoehtoissa on lisättävä yksi auto nykyiseen kapasiteettiin verrattuna. Autot ajavat tuntiperustaisesti, joten muutaman kilometrin erolla ei ole vaikutusta kuljetuskustannuksiin. Mikäli koulupaikka osoitettaisiin myös yläkoulun osalta Heinolaan, vaikuttaisi tämä kuljetusaikoihin ja -kustannuksiin reilusti pidentyvän matkan ja ajan myötä. Vierumäellä ei ole mahdollista käydä kuin alaluokat. Koulupaikan osoittaminen Vierumäelle johtaisi siihen, että oppilaiden koulupolkuun tulisi yksi koulun vaihto enemmän kuin koulupaikan osoittamisessa Lahden perusopetuksesta. Koulupaikka osoitettaisiin Lahden perusopetuksessa suoraan yhtenäiskouluun, jossa järjestetään vuosiluokkien 1-9 opetusta.

Talospalveluiden kanssa tehdyssä tarkastelussa tuli ilmi, että koulupaikan osoittaminen Vierumäelle syksyllä 2024 alkaen 36 lapsen osalta maksaisi vuositasolla Lahden kaupungille noin 217 800 euroa

enemmän kuin koulupaikan osoittaminen oman kunnan kouluun. Selvitys on liitteenä. Kustannukset muodostuisivat Lahden kaupungin maksamasta kotikuntakorvauksesta koko vuoden osalta 268 000 euroa, josta on vähennetty nykykustannusten mukaiset oppimateriaali- ja ateriakustannukset noin 50 200 euroa.

Henkilöstökuluihin vaihtoehtoilta ei ole vaikutusta. Kivijärven koululle nyt sijoitetut kaksi opettajavakanssia sijoitetaan joka tapauksessa Lahden kaupungin muihin kouluihin.

Eri vaihtoehtoilta ei ole vaikutusta kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen eikä myöskään merkittävää vaikutusta opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuteen.

Yhteenvedona voidaan todeta, että mikäli Kivijärven koulun oppilaille osoitettaisiin koulupaikka Vierumäeltä, tarjoaisi se pienemmän yhteisön alakoulun vuosiluokkien ajaksi, mutta lisäisi kouluvaihdoksia ja tarjoaisi siten rikkonaisemman koulupolun verrattuna Lahden kaupungin perusopetuksesta tarjottavaan koulupolkuun. Lisäksi kustannusvaikutus Lahden kaupungin perusopetukselle olisi merkittävä. On myös huomioitava, että alakoulun nykyisten ylempien luokkien oppilaille tulisi tavanomaista enemmän kouluvaihdoksia. Erityisen lyhyeksi koulunkäynti Vierumäellä jäisi ensi syksyn kuudesluokkalaisilla, joille tulisi vain yhden vuoden opiskelujakso Vierumäellä ennen siirtymistä Lahden yläkouluihin. Siirtyminen suoraan yhtenäiskouluun jo ensi syksynä tarjoaisi yhtenäisemmän koulupolun tulevassa muutoksessa.

Oppilaiden yhtenäisen koulupolun turvaamiseksi ja perusopetuksen kustannustason nousun hillitsemiseksi Kivijärven koulun oppilaille on tarkoituksenmukaista osoittaa koulupaikka Lahden perusopetuksesta. Huoltajilla on aina halutessaan mahdollista hakea toissijaista koulupaikkaa huollettavalleen haluamastaan koulusta, myös kuntarajat

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 2

ylittäen. Mikäli koulupaikka myönnetään toissijaisesta koulusta, vastaa huoltaja koulumatkasta aiheutuvista kustannuksista.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: -

Liitteet

- 2 Valtuustoaloite, kuntarajat ylittävästä
- 9 kouluyhteistyöstä
- 3 Kivijärven koulun selvitys_ talous
- 0

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

§ 28

Valtuustoaloite: Lahden kaupungin väestökehityksen ohjaaminen MAL-sopimuksen mukaisille linjoille KV

7877/00.01.01.03/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Yleiskaavoittaja Sanna Suokas p. 044 769 8640

Yleiskaava-arkkitehti Johanna Sääksniemi p. 050 518 4445

Suunnitteluinsinööri Jaakko Tikkala p. 044 416 3043

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi."

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 20.12.2023

§ 158

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Suunnittelujohtaja Helminen Juha

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn.

Perusteluosa

Valtuutettu Hannu Kaasinen ja 22 muuta valtuutettua 15.11.2021:

”Lahden kaupunki on sitoutunut maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimukseen, ns MAL-sopimukseen ympäristöministeriön kanssa. Sopimuksilla tuetaan kaupunkiseudun kuntien sekä kuntien ja valtion välistä yhteistyötä yhdyskuntarakenteen ohjauksessa sekä maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteensovittamisessa. Kunnianhimoinen tavoite on kasvattaa Lahdenkin seudun väkilukua merkittävästi ja kestävästi.

MAL-sopimus tuo haasteiden lisäksi mahdollisuuksia rahoittaa tulevaisuuden yhdyskunnan rakentamista. MAL-sopimus tarvitsee pilotointeja, jotka murtavat nykyisen ankeuttavan ajattelutavan erityisesti esikaupunkialueiden kehittämisestä. Hyvällä pilotoinnilla voidaan tuoda esille yhdyskuntasuunnittelun nousujohteista henkeä. Sitä esiintyi esimerkiksi Lahden ympäruskuntien massiivisissa investoinneissa rakennettaessa kattavaa kuntatekniikkaa yleiskaava-alueilla. Näiltä osin investoinnit tehtiin viime vuosikymmenellä, nyt on hedelmien poiminnan aika. Ankeuttava palveluverkkopolitiikka kuitenkin mädättää näitä hedelmiä. Jotta aiempi kehitysaktiivisuus kiteytyisi kaupunkitaloutta tasapainottavaksi kassavirraksi, tarvitaan pilotointia, joka sovittaa Lahden liitoskunnissa esiintyneen kasvuajattelun MAL-konseptiin.

Lahden kaupungin käyttötalous on likimain tasapainossa, mutta taseessa makaavat investoinnit painavat talouden negatiiviseksi. Tämän aloitteen tarkoituksena on ottaa jo tehdyt kuntainfra-investoinnit aktiiviseen käyttöön, ja asuttamaan Lahteen uutta veronmaksukykyistä väestöä. Aloite aktivoi "ihmisen kokoista" rakentamistoimintaa Lahden

ydinkeskustan ympärillä. Aloite pyrkii murtamaan kaupungin tarjoaman käänteisen muna-kana -dilemman: kukaan ei rakenna keskusta-alueen ulkopuolella, joten ei siellä palvelujakaan tarvita. Kukaan ei rakenna keskusta-alueen ulkopuolelle, koska palveluilla on taipumus kadota Lahden keskustan liepeiltä.

Toimenpiteet:

1. Toimitetaan jokaiselle loma-asunnon omistajalle tiedoksi kriteeristö, jonka perusteella loma-asunnon voi muuttaa vakituiseksi asunnoksi. Nastolan kunnanvaltuusto on kokouksessaan 19.1.2015 § 15 hyväksynyt kriteeristön loma-asuntojen muuttamiseksi vakituiseksi asunnoksi. Samassa yhteydessä Nastola on julkaissut "Selvitys vapaa-ajan asuntojen muuttamisesta pysyvään asuinkäyttöön" (Maapoliittinen työryhmä 28.2.2014) Nastolan valtuusto sitoutui yksimielisesti noudattamaan tätä kriteeristöä. Pelkkä kriteeristön esittely ei riitä, pahimmassa tapauksessa näin ruuhkautetaan rakennustarkastajan toimisto hakemuksilla, jotka vaativat monta korjauskierrosta. Tarvitaan henkilö, joka auttaa vierellä joskus monimutkaisissa kaavatulkinnossa ja auttaa muotoilemaan hakemuksen viranhaltijan ymmärrettävään muotoon.

Loma-asuntojen muuttamisella vakituiseksi asunnoiksi saavutetaan nopeasti veronmaksajien määrän kasvua haja-asutusalueilla. Korona-epidemia on lisännyt loma-asuntojen käyttöastetta, ja moni pääkaupunkiseutulainen saattaa olla halukas parantamaan elämänlaatua etätöön ja työmatkapedelöinnin yhdistelmällä. Tämä toimenpide saattaa osoittaa tilastokeskuksen menneeseen perustuvat väestöennusteet mitättömiksi.

2. Arvioidaan keskustan ympäristöalueiden yleiskaavojen potentiaali taajamien muodostumisen kannalta. Keskitetään erityistoimia alueille, jotka ovat väestökehityksen kannalta lupaavimpia, esimerkiksi Nastolan

tekninen lautakunta 08.09.2005 § 159: "Pyhäntä on kunnan nopeimmin kasvava kylä. Tällä hetkellä lähes kaikki rakentaminen tapahtuu joko suunnittelutarveratkaisuilla tai poikkeamisluvilla." Koska yleiskaavat eivät edelleenkään suosi rakentamista kylätaajamiin, edellä mainittu lähiasiantuntija voi antaa neuvontapalveluja erilaisten kaavapoikkeamien prosessien toteuttamiseksi. Kun erityisjärjestelyt alkavat käydä liian työläiksi, myös kaavoitus tulee kysymykseen.

Esimerkiksi Pyhäntään alueen ihmisillä ei ole tällä hetkellä tietoa siitä, kuinka alueelle saa rakennusluvan. Kylänraitilla saattaa helposti kuulla kommentin, jonka mukaan "alue on rakennuskielossa". Onko silloin ihme, että väestö vähenee, eikä rakenneta. Kaupunki voi tehdä yhteistyötä maanomistajien kanssa käyttökelpoisten tonttien saamiseksi markkinoille kaavatulkintoja kehittämällä.

Karjatalous on loppunut Pyhäntäkaa, viljelytoiminta on kannattavuusrajan molemmin puolin. Entiset maatalousyrittäjät tekevät taloja lähinnä lähisukulaisilleen. Kukaan ei ole kertonut, kuinka entisistä pelloista tai huonotuottoisista metsistä voi lohkaista rakentamispaikan. Asumisen lähiasiantuntija voisi auttaa tässä. Tekemättömyys tällä saralla heikentää kaupungin investointien tuottoja: kun muuta rakentamistoimintaa ei ole, kukaan ei ole kiinnostunut esim. kaupungin Nastolan perintönä saamasta n. 10 ha potentiaalisesta omakotiparatiisista järven ja koulun välittömässä läheisyydessä.

3. Markkinoidaan kaupunkikeskustan ulkopuolisia alueita sähköautolla pendelöivien tuleviksi kodeiksi. Ruuhkahelsingissä perhettä perustava törmää lähialueilla tiiviin rakentamisen vaihtoehtoihin, jotka helpostikin ovat matka-ajan suhteen yhtä kaukana kuin Mäkelän liittymä moottoritien varressa. Mäkelään ajaa työpaikasta kotipihalle pysähtymättä, kunhan pääsee Helsingin ruuhkista. Mäkelän alueelta pääsee kolmelle väljälle golfkentälle noin 10 minuutissa. Mäkelän

alueelta on 10 minuutin ajomatkan päässä epälukeinen määrä ostoskeskuksia sekä Lahden kaupungin palvelut (jos vain kaupungin liikennesuunnittelu antaa asiakkaiden tulla tykö).

Kustannukset:

Varataan 100 000 € vuodelle 2022 kohtien 1 ja 2 toteuttamiseksi, jatkotoimien mitoittamiseksi, kustannus-hyötyanalyysien toteuttamiseksi sekä rahoituksen hankkimiseksi systemaattiselle asukashankinnalle kaupunkia ympäröivälle yleiskaava-alueelle.”

Vastaus valtuustoaloitteeseen:**MAL-sopimus ja Lahden kaupunkiseutusuunnitelma**

Lahden kaupunkiseutu ja valtio solmivat kesällä 2021 ensimmäistä kertaa alueiden käyttöä ohjaavan maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksen (MAL-sopimus) vuosille 2021–2031, jossa linjataan, miten kaupunkiseutua kehitetään lähivuosina yhteisesti. Lahden seudun MAL-sopimuksella tavoitellaan väkiluvun ja elinvoiman kasvua niin, että yhdyskuntarakenne kehittyy kestävästi ja että Lahden kaupunki on hiilineutraali jo vuonna 2025 ja Päijät-Häme vuoteen 2030 mennessä. Kehityspolkua tavoitetilan saavuttamiseksi kuvataan sopimuksessa alue- ja yhdyskuntarakenteen näkökulmasta seuraavasti:

”Lahden kaupunkiseudun tavoitteleva hiilineutraalius saavutetaan vähentämällä asumisen, liikenteen ja maankäytön kasvihuonekaasupäästöjä soveltuvin toimenpitein, lisäämällä ja voimistamalla hiilinieluja ja toteuttamalla Päijät-Hämeen kiertotalouden vision. Kestävää yhdyskuntaa rakennetaan päivittämällä kaavoitusta ohjaavia suunnitelmia nykyvaatimuksia ja -tilannetta vastaavaksi. Seudun kasvua suunnataan kestävästi ja hallitusti nykyisiä taajamia

eheyttäen erityisesti kuntakeskuksiin sekä paikallisesti ja seudullisesti tärkeiden joukkoliikennekäytävien (mukaan lukien maantiet 4, 12, 24 ja 54) liikenteellisiin solmukohteisiin. Sopimuskaudella vahvistetaan kuntakeskusten sekä joukkoliikenteeseen tukeutuvien taajamien roolia asuin-, työpaikka- ja palvelualueina”. (Lahden seudun MAL-sopimus vuosille 2021–2031)

MAL-sopimus velvoitti laatimaan Lahden kaupunkiseudulle kaupunkiseutus suunnitelman, joka hyväksyttiin Lahden kaupunginvaltuustossa 2.10.2023 (§ 94). Kaupunkiseutus suunnitelma osoittaa yhdyskuntarakenteen kasvusuunnat Lahden kaupunkiseudulla. Kaupunkiseutus suunnitelma toimii pohjana MAL-neuvotteluissa sovittaville toimenpiteille ja sitä hyödynnetään sekä kuntien yleiskaavojen laadinnassa että Päijät-Hämeen kokonaismaakuntakaavan uudistamisessa. Suunnitelmalla ei ole oikeusvaikutuksia.

Suunnitelman mukaan vuonna 2060 asuminen on sijoittunut kestävästi ja hallitusti keskuksiin, tiivistyviin kyläalueisiin, keskeisten joukkoliikennekäytävien liikenteellisiin solmukohtiin sekä raideliikenteen asemien seuduille. Lahdessa tiivistyvä kyläalue merkinnällä on osoitettu viisi kylää: Pyhäntaka, Seesta, Kumia, Ruuhijärvi ja Tapiola. Tiivistyvät kyläalueet ovat maaseutumaisia asuinpaikkoja, joissa palvelut on ohjattu tukemaan kyläalueen elinvoimaisuutta ja asuminen estäen metsä- ja maatalousalueiden pirstaloitumista.

Haja-asutusalueen väestökehitys

Lahden kaupungin alueella ei Ahtialan koulun Kivijärven toimipisteen lakkauttamisen jälkeen ole enää kouluja haja-asutusalueella. Koulutoiminta Kivijärven toimipisteessä päättyy kesään 2024 mennessä. Tämä tulee osaltaan vaikuttamaan maaseudun kiinnostavuuteen. Haja-

asutusalueen väestö on viime vuosina vähentynyt. Lahden haja-asutusalueella asui vuonna 2022 yhteensä 2 842 asukasta, kun kymmenen vuotta aikaisemmin vuonna 2012 asukkaita oli 3 142. Lahden väestösuunnitteen 2020–2045 osa-alueille viety ennuste ei vuoteen 2035 mennessä osoita kasvua haja-asutusalueelle. Uusia asuinrakennuksia rakennettiin Lahdessa haja-asutusalueelle vuonna 2022 5 kpl, vuonna 2021 4 kpl ja vuonna 2020 7 kpl. (Elinympäristöjen tietopalvelu Liiteri 14.11.2023)

Hajarakentamisen kiinnostavuuteen vaikuttavat osaltaan laajemmat kehityskulut ja muutokset ihmisten asumistoiveissa ja rahoitusmarkkinoilla. Finanssikriisin jälkeiset muutokset koroissa, vakuuksissa ja esimerkiksi verovähennysoikeuksissa, ovat saaneet ihmiset punnitsemaan tarkemmin kiinteistöjen sijaintia ja jälleenmyyntiarvoa, mikä näkyy hajarakentamisessa, vaikka työn luonne ja työmatkoihin käytetty aika on monipaikkatyön myötä muuttunut.

Haja-asutusalueen vesi- ja viemäriverkoston runkolinjat

Nastolan kunta on toteuttanut haja-asutusalueen vesi- ja viemäriverkoston runkoverkot Kumia-Luhtaanmaa-Ruuhijärvi sekä Seesta-Mäkelä-Pyhäntaka, joihin valtuustoaloitteessa viitataan. Runkoverkkojen käyttööto on tapahtunut vuonna 2014 ja kyseisille alueille on vahvistettu ennakoidusti vesihuoltolaitoksen toiminta-alueet sekä jäte- että talousvesiverkoston suhteen. Ennakoidusti vahvistetulle toiminta-alueelle on tullut voimaan liittymis- ja toimitusvelvollisuudet runkoverkkojen käyttöötoon myötä.

Vesihuoltolain muutos (22.8.2014/681) toi lainsäädäntöön lievennykset liittymisvelvollisuudesta. Vesihuoltolain 10 §:n mukaan taajaman ulkopuolella kiinteistöä ei tarvitse liittää vesihuoltolaitoksen vesijohtoon, jos:

1) kiinteistön vesihuoltolaitteisto on rakennettu ennen vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksymistä; ja

2) kiinteistöllä on käytettävissä riittävästi terveysuojelulaissa säädetty laatuvaatimukset täyttävää talousvettä.

Taajaman ulkopuolella kiinteistöä ei tarvitse liittää vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriin, jos:

1) kiinteistön vesihuoltolaitteisto on rakennettu ennen vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksymistä ja jätevesien johtamisessa ja käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulaissa (527/2014) säädetään; tai

2) kiinteistöllä ei ole vesikäymälää ja sen jätevesien johtamisessa ja käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulaissa säädetään.

Vesihuoltolain muutos alentaa rakennettuihin runkoverkkoihin liitettävien kiinteistöjen määrää merkittävästi olemassa olevien rakennuspaikkojen osalta. Olemassa olevien rakennuspaikkojen osalta verkostoon liittyminen vaatii kiinteistönomistajilta liittymishalukkuutta, jos talousveden laatu täyttää säädetty laatuvaatimukset ja jätevesien käsittelyn osalta laitteistot ovat ympäristönsuojelulain mukaisia. Uusien rakennuspaikkojen osalta liittymisvelvollisuudesta ei voi saada lievennystä.

Rantarakentamisen ohjaaminen

Rakentamista ohjaa maakäyttö- ja rakennuslaki (MRL) ja maankäyttö- ja rakentamisasetus (MRA). Ranta-alueita koskevat erityiset säännökset on esitetty lain 10 luvussa. Lisäksi rantarakentamisessa tulee ottaa huomioon mm. lukuun 17 kirjatut rakentamisen yleiset edellytykset.

Lahdessa ranta-alueiden maankäyttö on ratkaistu pääosin yleiskaavatasoisella kaavalla, jossa rantarakentaminen on ratkaistu rakennuspaikkakohteisesti maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 72 §:n mukaisesti. Näiden yleiskaavojen pohjalta voidaan rakentamiseen myöntää suoraan rakennuslupa. Näiden yleiskaavojen ranta-alueella rakentamista ohjaavat ko. kaavamääräykset ja niitä täydentäen rakennusjärjestyksen määräykset. Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) on esitystavaltaan yleispiirteisempi ja strategisempi ja se ei ohjaa suoraan rakentamista ja ei siten mahdollista rakennusluvan myöntämistä MRL 72 §:n mukaisesti.

Lahden taajama-alueella rannat on pääosin asemakaavoitettu, jolloin rakentamisen ohjaus on ratkaistu hyvin yksityiskohteisesti ja rakentaminen toteutuu asemakaavan pohjalta. Osalle haja-asutusalueen ranta-alueista on laadittu maanomistajien toimesta ranta-asemakaava ohjaamaan rakentamista. Alueilla, joilla on voimassa oleva asemakaava tai ranta-asemakaava, noudatetaan näiden kaavojen kaavamääräyksiä ja niitä täydentäen rakennusjärjestyksen määräyksiä.

Seestan, Pyhäntaan, Ruuhijärven, Immilän, Nastolan ja Uudenkylän kaupunginosissa rantarakentamista ohjataan pääasiassa suoraan rakentamista ohjaavilla osayleiskaavoilla tai rantayleiskaavalla. Osalla ranta-alueista on ranta-asemakaava. Koiskalan kaupunginosassa rantarakentamista ohjaa yleispiirteinen Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) ja Kärkjärven osalta osittain suoraan rakentamista ohjaava Villähde-Koiskalan osayleiskaava. Osa Kärkjärven ja Kymijärven ranta-alueesta on asemakaavoitettu. Villähteen kaupunginosassa rantarakentamista ohjaa yleispiirteinen Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) ja osittain Kymijärven ranta-alue on asemakaavoitettu.

Ranta-alueilla, joilla ei ole MRL 72 §:n mukaista suoraan rakentamista ohjaavaa kaavaa, rakentamiseen vaaditaan poikkeamispäätös, ellei rakentaminen koske:

- 1) maa- ja metsätalouden tai kalatalouden harjoittamista varten tarpeellista rakentamista;
- 2) maanpuolustuksen tai rajavalvonnan tarpeisiin tapahtuvaa rakentamista;
- 3) merenkulun tarpeisiin tapahtuvaa rakentamista;
- 4) olemassa olevan asuinrakennuksen kanssa samaan pihapiiriin kuuluvan talousrakennuksen rakentamista; tai
- 5) olemassa olevan asuinrakennuksen korjaamista tai vähäistä laajentamista.

Arrajärven ja Arrajoen ranta-alueet ovat ainoat, joiden maankäyttöä ei ole kaavalla vielä ratkaistu.

Kaavoituksella ratkaistaan ranta-alueiden maankäyttö. Kaavalla mahdollistetaan rakentaminen, varataan ranta-alueita yleiseen virkistäytymiseen ja turvataan arvokkaiden luontoarvojen säilyminen. Kaavoituksella on mahdollistettu asuinrakentaminen taajama-alueella ja taajaman läheisillä ranta-alueilla. Tästä esimerkkinä Kariston, Villähde-Koiskalan ja Viuhan ranta-alueet. Edellä kuvatut alueet on yleiskaavoissa osoitettu pääosin asuinrakentamiseen ja alueet tullaan tulevaisuudessa asemakaavoittamaan asuinalueiksi. Kauempana taajamasta olevat ranta-alueet taas on kaavoitettu pääosin vapaa-ajankäyttöön ja erityisesti yhtenäiset vapaa-ajanasumisen alueet halutaan säilyttää tulevaisuudessakin ko. käyttötarkoituksessa. Näiden ranta-alueiden osalta omarantaisiksi asuinrakennuspaikoksi on osoitettu kulloisenkin kaavan kaavoitusajankohtana olemassa olleet asuinrakennuspaikat.

Ranta-alueet ovat melko tiiviisti rakennettu, joten uusia rakennuspaikkoja kaavoissa on osoitettu lähinnä taustamaastoon, jolloin rakennuspaikat eivät ole omarantaisia.

Vapaa-ajan asunnon käyttötarkoituksen muuttaminen

Valtuustoaloitteessa viitataan Nastolan kunnanvaltuuston kokouksessaan 26.1.2015 § 15 hyväksymään kriteeristön loma-asunnon muuttamiseksi vakituiseksi asunnoksi. Kriteeristö pohjautuu maapoliittisen työryhmän laatimaan selvitykseen. Selvityksessä on tuotu esiin käyttötarkoituksen muutoksien vaikutuksia palveluihin, ympäristöön ja talouteen. Selvityksessä tarkasteltiin vaihtoehtoisina toimintatapoina käyttötarkoituksen muutoksille kaavoitusta tai poikkeamismenettelyä.

Kaavoitus on ainoa keino toteuttaa laajemman alueen maankäytön suunnittelua turvaten maanomistajien tasapuolien kohtelu. Asemakaava on ainoa kaavamuoto, jolla rannoille voidaan osoittaa pääasiassa vakituista asumista. Muut suoraan rannoilla rakentamista ohjaavat kaavat on tarkoitettu pääosin vapaa-ajanasumisen järjestämiseen.

Asemakaavoituksen ja kaavamuuoksien lisäksi käyttötarkoituksen muutoksien toisena toimintatapana pidettiin mahdollisena jatkaa myös poikkeamismenettelyä. Ranta-alueella sijaitsevan vapaa-ajan asunnon käyttötarkoituksen muuttaminen pysyvään asuinkäyttöön vaatii aina poikkeamisluvan. Selvityksessä tuotiin esiin poikkeamismenettelyn harkinnanvaraisuus, erityisen syyn kriteerit ja haasteet maanomistajien tasapuolisen kohtelun toteutumisesta. Maapoliittinen työryhmä esitti selvityksessä myös muutamia muutoksia rakennusjärjestyksessä oleviin vapaa-ajanasunnon käyttötarkoituksen muutoksia koskeviin kriteereihin.

Rakennusjärjestystä ei ole uusittu Nastolan valtuuston päätöksen jälkeen. Lahdessa on voimassa vuonna 2013 hyväksytty rakennusjärjestys, jonka päivitys on parhaillaan käynnissä. Käyttötarkoituksen muutoksien kriteerejä voidaan päivittää rakennusjärjestyksen uudistamisen yhteydessä. Vuonna 2025 voimaan tuleva rakentamislaki tuo muutoinkin päivittämistarvetta moniin rakennusjärjestyksen määräyksiin.

Rakennusjärjestyksessä olevat kriteerit ovat vähimmäisvaatimuksia vapaa-ajan asunnon käyttötarkoitusten muutoksille. Näiden lisäksi poikkeamisen tulee täyttää sille MRL 171 §:ssä määrätyt edellytykset. Poikkeaminen ei saa mm. aiheuttaa haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle, eikä se saa johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

MRL 171 §:n mukaisesti kunta voi erityisestä syystä myöntää poikkeamisen. Laki antaa kunnalle mahdollisuuden käyttää päätösvaltaa poiketa asetetuista määräyksistä ja antaa mahdollisuuden myös käyttää tarkoituksenmukaisuusharkintaa poikkeamisen myöntämiseen. Lain hengen mukaisesti poikkeamisen myöntämisen pitäisi olla poikkeuksellista, jolloin erityisen syyn tulee olla maankäytöllisistä näkökulmista hyvin merkittävä ja lisäksi hankkeen tulee täyttää MRL 171 §:n mukaiset edellytyksen poikkeamisen myöntämiselle.

Edellytyksien täyttymisessä tulee päätöksenteossa ottaa yksittäisen hakemuksen lisäksi huomioon maaomistajien tasavertainen kohtelu. Tasavertaisuusperiaatteen johdosta käyttötarkoitusten muuttaminen voi esimerkiksi johtaa yhdyskuntarakenteen hallitsemattomaan hajautumiseen, jonka vuoksi poikkeamisen myöntämisestä voidaan katsoa aiheutuvan vaikutuksiltaan merkittävää rakentamista ja haitallisia vaikutuksia.

Vapaa-ajan asunnon käyttötarkoituksen muutoksia asuinkäyttöön on myönnetty taajaman läheisyydessä oleville alueille, kuten Karistoon ja Viuhaan, jotka tullaan tulevaisuudessa asemakaavoittamaan asuinalueiksi. Lisäksi myönteisiä päätöksiä on annettu kohteille, jotka sijoittuvat kyläalueelle tai sen välittömään läheisyyteen.

Hajarakentamisen ohjaaminen

Hajarakentamista ohjataan rantarakentamisen tavoin maankäyttö- ja rakennuslailla ja -asetuksella, kaavoituksella ja rakennusjärjestyksen määräyksillä. Hajarakentamista koskevat määräykset ovat kuitenkin luonteeltaan sallivampia kuin rantarakentamisen määräykset.

Kaavoituksen näkökulmasta hajarakentamista ohjaa lähinnä yleiskaavatasoiset kaavat. Lahdessa suurin osa taajaman ulkopuolisesta alueesta on yleiskaavoissa osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi (M), jolla hajarakentaminen on sallittua. Yleiskaavoissa on osoitettu lisäksi kyläalueita (AT). Lahden yleiskaavan 2030 (Y-203) tavoitteena on elinvoimaiset kylät. Kyläaluevarauksia Lahden yleiskaavassa on yhteensä 1401 hehtaaria ja kyläalueilla asui vuonna 2023 yhteensä noin 1330 asukasta. Hajarakentaminen halutaan ohjata kyläalueille harvaan asutun maaseudun sijaan. Hajarakentamisen keskittäminen kyläalueille lisää kylien elinvoimaisuutta ja edesauttaa alueiden palvelutarjonnan parantumista. Maisemallisesti arvokkaiden peltoalueiden (MA) osalta tavoitteena on pellon säilyminen avoimena ja viljelykäytössä, eikä peltoalueelle tule ohjata rakentamista.

Kyläalueilla asuinrakenteen on tavoitteena olla ympäröivää harvaan asuttua maaseutua tiiviimpää, mutta kuitenkin väljää. Kylärakennetta ei ole tarkoituksenmukaista toteuttaa yhtä tiiviinä rakenteena kuin taajama-alueen asemakaavoitetut alueet. Asuinrakenteen tiivistyessä tulee kunnalle velvoite huolehtia kunnallisen infrastruktuurin, kuten

teiden ja vesi- ja viemäriverkostojen rakentamisesta alueelle, sekä huolehtia siitä, että alueelle jää myös riittävästi vapaita, yleisiä alueita virkistykseen. Kyläalueelle tai muualle haja-asutusalueelle muuttaessa asukas yleensä hakee taajamaa väljempää asuinrakennetta.

Hajarakentamiseen liittyvät päätökset vaikuttavat suoraan kunnan lakisääteisten palveluvelvoitteiden syntymiseen ja niiden pitkän aikavälin hoitamiseen. Perusopetuksen koululaiskuljetusten suunnittelu ja järjestäminen kuuluu kunnalle. Samoin kunnan on velvollisuus järjestää vammaispalvelulakiin liittyvät kuljetukset. Ikääntyvän väestön kotihoidon ja tukipalvelujen järjestäminen lisää edelleen kunnalle tulevia kustannuksia.

Suunnittelematon haja-asutus lisää asukkaiden liikkumiskustannuksia ja vaikka haja-asutusalueiden infrastruktuurin rakentamisesta ja kunnossapidosta vastaavat yleensä pääosin asukkaat ja valtio, niin mahdolliset tuet ja avustukset vesi- ja osuustiekunnille aiheuttavat kustannuksia myös kunnille. Asemakaava-alueiden ulkopuolisella rakentamisella on myös monia suoria ja välillisiä ympäristövaikutuksia.

Suurin osa hajarakentamisesta voidaan toteuttaa suoraan rakennusluvalla. Suunnittelutarveratkaisu vaaditaan ennen rakennuslupaa hankkeille, jotka ovat MRL 16 §:n mukaisesti ympäristövaikutukseltaan merkittäviä tai sijoittuvat alueelle, joilla asuinrakenne alkaa lähestyä taaja-asutusta ja alueella on syytä ryhtyä toimenpiteisiin alueen käyttöön liittyvien tarpeiden tyydyttämiseksi, kuten teiden, vesijohdon tai viemärin rakentamiseen. Lisäksi Lahdessa on rakennusjärjestyksessä ja osassa yleiskaavoja määritelty MRL 16 §:n mukaisesti suunnittelutarvealueita.

Lahden kaupungin kaupunkisuunnittelussa on todettu tarve tarkastella hajarakentamisen ohjaamista suunnittelutarvealueilla ja laadittavana on

edullisuusvyöhykeselvitys haja-asutusalueille Lahden kaupungin alueelle. Työn tavoitteena on määritellä hajarakentamiselle yhdyskuntarakenteen kestävyuden kannalta parhaat alueet. Selvitystä on tarkoitus käyttää apuna maankäytön suunnittelussa ja hajarakentamisen lupaharkinnassa. Työn tavoitteena on valmistua vuoden 2023 aikana.

Asiakaspalvelu

Rakennusvalvonnan ja kaupunkisuunnittelun henkilöstö palvelee maanomistajia rakentamiseen liittyvissä kysymyksissä.

Valtuustoaloitteen mukaiset kysymykset liittyvät taajama-alueen ulkopuolella tapahtuvaan rakentamiseen ja sen mahdollisuuksien lisäämiseen. Asemakaava-alueen ulkopuolelle ja ranta-alueelle sijoittuvista poikkeamispäätöksistä ratkaisuvallta on Lahden hallintosäännön ja delegointipäätöksien perusteella yleiskaavoittajalla. Vastaavasti yleiskaavoittajan ratkaisuvallassa on hajarakentamista ohjaavien suunnittelutarveratkaisujen myöntäminen. Suoraan rakentamisluvalla toteutettavat hankkeet luvitetaan rakennusvalvonnassa.

Päätöksenteon lisäksi rakennusvalvonnan lupa-arkkitehdit ja yleiskaavoittaja antaa valtuustoaloitteessa kaivattua neuvontaa haja- ja rantarakentamiseen liittyvissä kysymyksissä. Viranhaltijat käyvät tarvittaessa maastossa arvioimassa hankkeita ja niiden toteuttamisedellytyksiä ja vaihtoehtoja sekä neuvovat maanomistajia hankkeiden suunnittelussa ja hakemuksiin liittyvissä asioissa.

Kaupungin rooli rakennushankkeissa on ennen kaikkea rakentamisen ohjaaminen kaavoituksella, neuvonta ja lupahakemuksiin liittyvä päätöksenteko. Hakemuksen laatimiseen päätöksenteosta vastaava viranomainen ei voi osallistua. Kaupunkiympäristön budjetissa ei ole

varattu rahaa henkilön palkkaamisen hakemusten tekemiseen, eikä sitä nähdä tarkoituksen mukaiseksi. Resurssit rakentamisen neuvontaan, lupakäsittelyyn ja valvontaan sen sijaan olisivat varmasti tervetulleita. Lupahakemuksiin liittyen maaomistajan on hyvä palkata suunnittelua ja lainsäädäntöä tunteva suunnittelija hankkeeseen jo alusta alkaen tueksi poikkeamispäätöksen tai suunnittelutarveratkaisun hakemista varten ja myöhemmin rakennuslupaa varten.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kv: muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Lautakunta: kh

Kh: kv

Kv: -

Liitteet

- 3 Valtuustoaloite: Lahden kaupungin väestökehityksen ohjaaminen MAL-sopimuksen mukaisille linjoille

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

§ 29

Valtuustoaloite: Aleksanterinkadun rakennetta ja ympärivuotista toimivuutta välillä
Aleksi 2 - Aleksi 22 parannetaan KV

622/00.01.01.03/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hankepäällikkö Riitta Niskanen p. 050 559 4200

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi."

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 20.12.2023

§ 159

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Suunnittelujohtaja Helminen Juha

Päätösehdotus

Lautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn.

Perusteluosa

Valtuutettu Tapani Ripatti ja kaksi muuta valtuutettua 31.1.2022:

”Esitän, että Aleksanterinkadun rakennetta ja ympärivuotista toimivuutta välillä Aleksi 2 - Aleksi 22 parannetaan aloitteeni yksityiskohtaisessa esittelyssä toteutettavin toimenpitein.

ALOITTEEN YKSITYISKOHTAINEN ESITTELY:

Aleksanterinkadulla on esitetyllä välillä mielestäni kolme erilaista osuutta: Kauppakatu- Vesijärvenkatu, Vesijärvenkatu — Rauhankatu sekä Rauhankatu - Lahdenkatu. Muutosesityksessäni on kuitenkin yksi yhteinen tekijä:

Aleksanterinkadun pohjoispuolen rakennetta muutetaan siten, että ajokaistan pohjoisreuna välillä Kauppakatu- Lahdenkatu suoristetaan muuttamalla ns. monikäyttötila sekä bussien pysäkkitaskut sekä

Aleksin ylittävien suojateiden kohdilla olevat ajoväyläkavennukset ajokaistaksi. Jalkakäytävän viereen jää n. 2.5 m leveä välikaista, jossa on mm. puusto.

Aleksin ajokaistasta tulee näin n. 10 m leveä. Syntyvä lisäkaista voi olla esim. bussikaista. Nyt bussit käyttävät samaa ajoväylää muun liikenteen kanssa, josta ne siirtyvät pysäkkitaskuihin ja takaisin. Leventynyt ajoväylä mahdollistaa nykyistä sujuvamman arkiliikenteen lisäksi myös paremman hälytysajoneuvojen liikkumisen Aleksilla Rauhankadun ja Vesijärvenkadun välillä; tarvittaessa jopa länsi- itä - suuntaisesti. Muutoksen myötä kadun talvikunnossapito helpottuu.

TAUSTAA JA PERUSTEITA ALOITTEELLE (KESKUSTAN
YLEISSUUNNITELMA V. 2015 Sivut 29–33).

ALEKSIN POHJOISPUOLEN RAKENNEVIKA.

Sivun 28 kaaviot. Kadun maksimileveys on Seurahuoneen kohdalla n. 32 m. Tästä autoille on osoitettu 4 m. Aleksin pohjoislaidalla jalankulkijoille on varattu n. 3.5 m. Sen vieressä on kaavion mukaan n. 3.5 m leveä välikaista. Tämän ja ajokaistan välissä on n. 6.5 m leveä monikäyttötölli. Talvisin se on luminen tyhjiö, jota käyttävät markkinapäivinä myyjät.

Alexi 10:n edessä on betonilampaita ja Aleksin 12:n edessä kolme vanha ständiä. "Kutsumme kaikki mukaan toteuttamaan Ympäristöpääkaupunkivuoden tapahtumia." Ständi teksteineen nökötti paikalla vielä 31.1.2022. (Oisko syytä päivittää?)

KAUPPAKATU- VESIJÄRVENKATU VÄLI eli TRION RAKENNEVIKA.

(En löytänyt tätä väliä Keskustan yleissuunnitelmasta.)

Kadun pohjoispuolella on jalkakäytävän lisäksi välikaista sekä pyörätie. Voisiko pyörätien liittää turvallisuussyistä jo Aleksin 20:n kohdalla kadun eteläpuolelle osaksi Aleksin pyörätietä?

Jos nykyisellä bussipysäkillä TRION edessä on useampia busseja ja muu liikkuminen vilkasta Aleksin ja Veskun kulmassa, liikenne ruuhkautuu Aleksilla pahimmillaan jopa Kauppakadun itäpuolelle saakka.

Kun Jukolantalon edessä (Aleksi 16) oleva "niemeke" poistuu, pääsevät bussit TRION pysäkiltä omaa bussikaistaa länteen ilman, että niiden täytyy koukata keskikaistalle kuten nyt. Ajokaistan levennys helpottanee sekä Kauppakadulta Aleksille että Vesijärvenkatua (etelästä) Aleksille saapuvan bussiliikenteen kääntymistä.

ALEKSANTERINKADUN HISTORIALLINEN PROBLEMATIIKKA.

Lahden ydinkaupungin rakenne on tehty ruutukaavaan, todella leveä Aleksanterinkatu sekä valtava tori.

Kaava on sananmukaisesti kiveen hakattu. Aleksin olemus oli välittää liikennettä, torin luoda yrittäjäyhtä ja tuoda elämää tänne. Järkevä liikkuminen, yrittäjäyhtä, työ sekä lahtelainen arki ovat yhä ydin-Lahden elinehtoja. Itselläni on sellainen tunne, että jokainen lahtelainen; kannattipa hän kävelykeskustaa tai autokeskustaa, tuntee vähintään suma Aleksanterinkadun vuoksi. Aleksanterinkatu on sairas. Sen tulisi elää ja elävöittää läpi vuoden!

Onko Aleksanterinkadun tarkoitus nykyisin elävöittää vai tukahduttaa Lahtea? Edistääkö Aleksanterinkatu nykyisellään Lahden arkiviihtyisyyttä. Edistääkö Aleksin nykyisin turvallisuutta? Miten nopeasti hälytysajoneuvo pääsee esim. Paasikiven aukioita Sokoksen eteen ja mitä kautta?

LIITTEET:

1. Keskustan yleissuunnitelma (v.2015) Aleksanterinkatu.
2. Aleksin rakenne Seurahuoneen kohdalla (v.2015)
3. Aleksanterinkatu muutosesitykseni myötä.
4. Ottamani valokuvat Aleksanterinkadulta 29.1.2022 klo. 13.15. (31.1.2022 tilanne oli vielä surkeampi)"

Vastine

Vastauksena valtuustoaloitteeseen toteamme, että mahdollisia Aleksanterinkadun muutostarpeita on järkevä tutkia Keskustavisio 2040 -työn yhteydessä. Aleksanterinkatua ei voi suunnitella irrallisena katuna, vaan se on osa kaupallisen ja toiminnallisen ydinkeskustan kokonaisuutta. Keskustavisio 2040 valmistuu vuoden 2024 alkupuolella ja sen pohjalta on vuoden 2024 aikana tarkoitus lähteä laatimaan toimenpideohjelmia, jossa Aleksanterinkadun ratkaisuihin voidaan ottaa kantaa.

On totta, että Aleksanterinkadun nykytilanteessa on haasteita esim. huoltoliikenteen sekä ruokalahettien pysäköinnin suhteen ja Vesijärvenkadun ja Rauhakadun välinen ajoradan osuus kaipaa pintarakenteiden korjaamista. Keskustavision toimenpideohjelman linjausten selvittyä on mahdollista lähteä suunnittelemaan ja toteuttamaan muutoksia. Kaikki muutokset katutilan järjestelyissä vaativat katusuunnitelmaprosessin läpikäynnin.

Aloitteen lopussa esitetään muutamia kysymyksiä.

1. Onko Aleksanterinkadun tarkoitus nykyisin elävöittää vai tukahduttaa Lahtea? Edistääkö Aleksanterinkatu nykyisellään Lahden arkiviihtyisyyttä?

Katu on muutettu yksisuuntaiseksi ja sen johdosta Aleksanterinkadun ravintolat voivat pitää kesäisin, yleensä noin viiden kuukauden ajan, viihtyisyyttä lisääviä kesäterasseja. Lisäksi monikäyttötila mahdollistaa markkinoiden laajenemisen Launun aukiolle sekä huoltoautojen lyhytaikaista pysäköintiä. Kadun järjestelyissä on huomioitu kaikki kulkumuodot. On myös muistettava, että jokainen keskustakävijä on loppukädessä kävelijä, tuli hän keskustaan millä kulkutavalla tahansa.

Keskustan tärkeimpään pysäköintilaitokseen, Toriparkkiin pääsee hyvin niin Aleksin itä- kuin länsisuunnasta. Poistuminen idän suuntaan Toriparkista hoituu Aleksanterinkadun kanssa rinnakkain olevan Vapaudenkadun kautta.

2. Edistääkö Aleksin nykyisin turvallisuutta? Miten nopeasti hälytysajoneuvo pääsee esim. Paasikiven aukiolta Sokoksen eteen ja mitä kautta?

Aleksanterinkadun järjestelyissä on huomioitu erityisesti jalankulkijoiden turvallisuus. Jalankulku ja pyöräily on erotettu omille väylilleen, suojatieylitykset ovat lyhyitä ja autojen nopeus on alhainen. Aleksanterinkadun liikkeet on saavutettavissa hälytysajoneuvoilla

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 2

länneä päin rinnakkaisia väyliä kuten Hämeenkatua tai Vapaudenkatua pitkin. Yksittäisen kadun vaikutus hälytysajoneuvojen ajoaikaan on vähäinen, alle minuutin luokkaa.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kv: muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Lautakunta: kh

Kh: kv

Kv: -

Liitteet

- 3 Valtuustoaloite Aleksanterinkadun rakennetta ja ympärivuotista toimivuutta välillä
- 2 Aleksi 2_Peitetty

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

§ 30

Oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen päätökseen 11.12.2023 § 437 Yhteistyösopimus Salpausselän kisojen järjestämisestä Lahdessa vuonna 2024

5167/00.05.02.01/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Elinvoimajohtaja Henna Eskonsipo-Bradshaw, 044 482 0838

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen, koska päätös ei sisällä kiellettyä valtiontukea.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää myös hyväksyä alkuperäistä sopimusta täydentävän muutossopimuksen ja täytäntöönpanna sopimuksen heti, koska täytäntöönpano ei aiheuta oikaisuvaatimuksen tai valituksen käymistä hyödyttömäksi.

Käsittely

Kaupunginhallituksen III varapuheenjohtaja Milla Bruneau ilmoitti olevansa esteellinen (HL 28.1 § 5 kohta) ja poistui asian käsittelyn ajaksi.

Perusteluosa

Oikaisuvaatimuksen tekijät [REDACTED] vaativat, että kaupunginhallitus kumoaa päätöksensä 11.12.2023 § 437

koskien yhteistyötä Salpausselän kisojen järjestämisestä Lahdessa vuonna 2024. Päätöksessä kaupunginhallitus on päättänyt hyväksyä Salppuri Oy:n, Suomen Hiihtoliitto ry:n, Lahden Hiihtoseura ry:n ja Lahden kaupungin välisen yhteistyösopimuksen Salpausselän kisojen järjestämisestä Lahdessa vuonna 2024 ja tähän liittyvän 200 000 euron yhteistyökorvauksen.

Oikaisuvaatimuksen tekijät perustelevat vaatimustaan sillä, ettei Salppuri Oy olisi yleishyödyllinen yhteisö ja että Salppurille maksettava yhteistyökorvaus olisi EU:n valtiontukisääntöjen vastaista valtiontukea Salppuri Oy:lle, Suomen Hiihtoliitto ry:lle ja Lahden Hiihtoseura ry:lle. Oikaisuvaatimuksen tekijät katsovat, että sopimus on kaupungin näkökulmasta lahjoitukseen rinnastettava oikeustoimi.

Lähtökohdat kaupunginhallituksen päätökselle

Kaupunki on 11.12.2023 hyväksynyt yhteistyösopimuksen tekemisen Salppuri Oy:n, Suomen Hiihtoliitto ry:n ja Lahden Hiihtoseura ry:n kanssa. Päätös kuvaa yhteistyön tavoitteen:

Yhteistyön tavoitteena on luoda yhdessä osapuolten kesken menestyksekkäät Salpausselän kisat 1.-3.3.2024. Yhteisenä tavoitteena on myös luoda kaupungista positiivista mielikuvaa yhtenä maailman johtavana urheilu- ja liikuntakaupunkina sekä Suomessa että kansainvälisesti. Lisäksi tavoitteena on nostaa Salpausselän kisojen brändiarvoa, tapahtuman kotimaista ja kansainvälistä kiinnostavuutta sekä sen kaupallista hyödynnettävyyttä kaikille osapuolille, tapahtuman kumppaneille ja sidosryhmille.

Kaupunginhallituksen päätös kuvaa myös tapahtuman laajuutta ja laatua sekä medianäkyvyyttä:

Salpausselän kisat on monella tavalla Lahden suurin tapahtuma. Tapahtumaan osallistuu n. 50 000 ihmistä, yli 700 urheilijaa, yli tuhat vapaaehtoista, yli 400 median edustajaa, 150 opiskelijaa ja 10 000 koululaista. Paikallisia kumppaneita on yli 120. Palvelu- ja tuoteostoja tehdään paikallisilta yli miljoonalla eurolla vuodessa. Tapahtuma käyttää yli 4500 majoitusvuorokautta. Suora taloudellinen vaikutus alueelle on lähes 4 miljoonaa euroa ja kokonaiskulutus melkein 7 miljoonaa euroa. Sosiaalisen median tavoitavuus on 1,65 miljoonaa näyttökertaa. Kotimainen tv-näkyvyys on 9,55 miljoonaa ja kansainvälinen 70 miljoonaa katselukertaa.

Päätöstä valmisteltaessa on selvitetty, ettei sopimus riko EU:n valtiontuki-sääntöjä:

- Ensinnäkin kyse ei voi olla taloudelliseen toimintaan annettavasta valtiontuesta, jos sopimuskumppanit ovat yleishyödyllisiä toimijoita, eikä sopimuskorvaus kohdistu taloudelliseen toimintaan. Päätöksessä on arvioitu kumppanien toiminnan yleishyödyllistä luonnetta.
- Toiseksi, vaikka yhteistyökumppanin tai yhteistyökumppaneiden toiminta katsottaisiin luonteeltaan taloudelliseksi, valtiontukisääntöjä ei sovelleta markkinaehtoiseen sopimukseen. Päätöksessä on arvioitu sopimuksen markkinaehtoisuutta ja kaupungin saaman näkyvyyden arvoa ja todettu markkinaehtoisuuden kriteerien täyttyvän.

Lisäksi sopimuksessa turvataan Lahden kaupungin edut. Kaupunki ei ota vastuuta kilpailujen mahdollisista tappioista. Jos kilpailuja ei jostakin syystä järjestettäisi, eikä kaupunki siis saisi tavoiteltua näkyvyyttä, Salppuri Oy:llä olisi velvollisuus palauttaa jo maksettu osuus, eikä kaupunki olisi velvollinen maksamaan korvauksen sopimuksenmukaista toista erää. Kaupungilla on oikeus purkaa sopimus tilanteissa, joissa yhteistyökumppani syyllistyisi johonkin sopimuksessa määritellyyn rikkomukseen.

Lahti on profiloitunut maailman johtavana urheilu- ja liikuntakaupunkina sekä Suomessa että kansainvälisesti ja Lahdessa on hyvä infrastruktuuri hiihdon maailmancup -kilpailujen järjestämiseen. Näkyvyyden ylläpitäminen on kaupungin kannalta tärkeää.

Yhteistyökumppaneiden toiminnan yleishyödyllinen luonne

Päätöstä valmisteltaessa on arvioitu yhteistyökumppaneiden toiminnan luonnetta. Suomen Hiihtoliitto ry ja Lahden Hiihtoseura ry ovat yleishyödyllisiä yhdistyksiä. Lisäksi valtioneuvoston valtuutuksen arviossa on todettu, että Salppuri Oy on yhtiöjärjestyksensä mukaisesti yleishyödyllinen yhtiö, jolla ei ole tavoitteena voiton tuottaminen osakkaille. Salppurin yhtiöjärjestys määrittelee muutoinkin ne ehdot, joiden nojalla omistajille voidaan varoja palauttaa. Suomen Hiihtoliitto ry:n, Lahden Hiihtoseura ry:n ja Salppuri Oy:n saama tulo käytetään hiihdon ja mm. lasten liikunnan lisäämisen hyväksi. Kaikki edellä mainitut yhteistyökumppanit toimivat yksinomaan yleiseksi hyväksi ja niiden yhteiskunnallinen merkitys on huomattava. Yhteistyökumppanien toiminta ei kohdistu vain rajoitettuihin henkilöpiireihin. Yhteistyökumppanit vastaavat siitä, että niiden toiminta on lain ja viranomais määräysten mukaista.

Päätöksessä on myös viitattu EU:n valtioneuvoston päätöksissä huomioituun urheilun erityisluonteeseen. Urheilulla on yhteiskunnallinen ja kasvatuksellinen tehtävä ja vapaaehtoistoimintaan perustuvat rakenteet ja tämä heijastuu osaltaan myös valtioneuvoston päätösten arviointiin.

Urheilun alalla monet jäsenvaltioiden toimenpiteet eivät välttämättä ole valtiontukea esim. koska tuensaaja ei harjoita taloudellista toimintaa. Nyt puheena olevassa tilanteessa ei ole tavoitteena taloudellisen voiton tuottaminen, vaan yhtiöjärjestyksensä mukaan Salppuri Oy:n mahdollisesti tuottama voitto on käytettävä yhtiön oman toiminnan

rahoittamiseen ja kehittämiseen. Yhtiön toimialana on Salpausselän kisojen sekä muiden urheilutapahtumien ja urheilukilpailujen järjestäminen, näihin liittyvä oheistoiminta sekä muu urheiluun liittyvä toiminta Lahden alueella. Salpausselän maailmancup -kisojen järjestäminen perustuu yli 1000 vapaaehtoisen toimintaan. Tällainen toiminta on yleishyödyllistä, ei taloudellista.

Oikaisuvaatimuksen tekijät ovat perustelleet Salppuri Oy:n toiminnan muuta kuin yleishyödyllisyyttä mm. verottajan ohjeilla.

Valtiontukisäännöt sisältävät kuitenkin oman määritelmänsä taloudelliselle ja ei-taloudelliselle (yleishyödylliselle) toiminnalle.

Vaikka yhteistyökumppaneiden toimintaa voidaan todennäköisesti pitää muuna kuin taloudellisena, asiaa on kuitenkin arvioitu myös markkinaehtoisuuden näkökulmasta.

Sopimuksen markkinaehtoisuus

Sopimusta on kaupunginhallituksen päätöksessä arvioitu markkinaehtoisuuden näkökulmasta. Markkinaehtoiset toimenpiteet eivät EU:n valtiontukisääntöjen alla muodosta tukea. Ns.

markkinataloustoimijaperiaate on vahvistettu unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä ja sitä on käsitelty valtiontukea koskevassa ns. käsitetiedonannossa. (Euroopan komission tiedonanto Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettusta valtiontuen käsitteestä (2016/C 262/01)).

Lahden kaupunki tavoittelee yhteistyöllä merkittävää positiivista näkyvyyttä kaupungille. Yhteistyön tavoitteena on luoda Lahden kaupungista positiivista mielikuvaa yhtenä maailman johtavana urheilu- ja liikuntakaupunkina sekä Suomessa että kansainvälisesti. Salpausselän

kisat tuovat Lahden kaupungille merkittävää positiivista julkisuutta eri medioissa.

Kaupungille kuuluvat Host City Rights -oikeudet, joiden perusteella Kaupunki saa toteuttaa kaupunkimarkkinointia tapahtuma-alueella. Host City Rights -oikeuksiin kuuluvat myös TV- ja muut näkyvyydet seuraavissa tapahtumaan liittyvissä mainoselementeissä, -välineissä ja -materiaaleissa kansainvälisen hiihtoliito FIS:n mainossääntöjen mukaisesti:

- Maastohiihdon ja yhdistyn hiihto-osuuden lähtö- ja maaliinstallaatiot
- Mäkihypyn ja yhdistetyn mäkihypyn lähtöpuomin taustaseinät ja ulosmenoportit
- Maastohiihdon, mäkihypyn ja yhdistetyn TV-haastattelu-, palkintojenjako- sekä pressiseinät
- Maastohiihdon, mäkihypyn ja yhdistetyn kilpailunumeroliivien alaosat
- Tapahtuman markkinointiviestintämateriaalit
- Tapahtuman internet-sivut

Kaupunki saa edellä mainituissa materiaaleissa ja mainosvälineissä näkyvyyttä joko kaupungin nimellä tai logolla.

Kaupunki saa käyttöoikeuden tapahtuman materiaaliin, kuten kilpailujen tavaramerkkiin. Kaupunki saa hyödyntää materiaalia omassa markkinoinnissaan. Lahden kaupunki mainitaan kaikessa tapahtuman markkinointiviestintäaineistoissa.

Markkinaehtoisuuden arvioinnissa on kyse siitä, onko Lahden kaupungin taloudellinen kokonaispanos korkeintaan sen saaman näkyvyyden arvoinen. Kun kaupungin luovuttaman panoksen arvo on vähemmän kuin kaupungin hyväkseen saaman näkyvyyden arvo, kyse ei voi olla tuesta yhteistyökumppaneille. Tuesta olisi kyse, jos kaupunki maksaisi markkinahintaan verrattuna ylihintaa saamastaan näkyvyydestä.

Salpausselän maailmancup -kisojen sosiaalisen median tavoitavuuden on arvioitu olevan noin 1,65 miljoonaa näyttökertaa. Kotimainen tv-näkyvyys on arviolta noin 9,55 miljoonaa ja kansainvälinen noin 70 miljoonaa katselukertaa.

Kaupunginhallituksen päätöstä varten näkyvyyden markkina-arvoa on arvioitu hyödyntäen ulkopuolisia tutkimuksia vastaavien kilpailujen medianäkyvyyden arvosta. Viimeisin Suomessa järjestetty maailmancupin kilpailu järjestettiin Rukalla vuonna 2022. Tässä tapahtumassa medianäkyvyyden arvon arvioidaan olleen noin 5,2 milj. euroa (Sponsor Insight, Yle, Infront).

Vertailukohtana on käytetty juuri Rukan maailmancup -kilpailua, koska mediaoikeuksien arvo on viime aikoina kehittynyt ja viimeisin Suomessa järjestetty kilpailu antaa todennäköisimmin tarkimman suuruusluokan medianäkyvyyden arvosta.

Edellä mainituilla perusteilla vuoden 2024 Salpausselän maailmancup -kilpailujen todellinen medianäkyvyyden arvon kaupungille on arvioitu olevan noin 5,5 – 6 milj. €.

Kun siis verrataan kaupungin hyväkseen saaman näkyvyyden arvoa (5,5 – 6 milj. €) ja kaupungin panosta (yhteistyökorvaus 200.000 € ja kaupungin panos kilpailun infraan 110.000 €), voidaan todeta, että kaupungin saaman medianäkyvyyden arvo on yli kymmenkertainen kaupungin panokseen verrattuna. Vaikka kaupungin panokseksi mukaan laskettaisiin lisäksi kilpailujen puitteille kuten laduille ja maalialueelle kilpailujen aikainen käyttöoikeus, josta kaupunki ei erikseen veloita, tilanne ei olennaisesti muutu. Lisäksi on syytä huomata, että VIP-pakettien (50.000 €), osalta kaupunki ostaa lippuja ja oheispalveluita mm. edustuskäyttöön, eikä tältä osin voi olla kyse tuesta.

On myös syytä huomata, että Lahden kaupunki ylläpitää strategiansa mukaisesti laadukasta hiihtourheiluinfrastruktuuria ja huolehtii samalla myös liikuntalain mukaisista velvoitteistaan. Salpausselän kilpailuja varten ei tehdä kovin merkittävää lisärakentamista. Lahden kaupunki on arvioinut, että Salpausselän kilpailujen infran rakentaminen ja ylläpito aiheuttaa kaupungille noin 110.000 euron lisäkustannukset verrattuna siihen, mitä kaupunki joka tapauksessa tekisi.

Yhteenvedona voidaan todeta, että kaupungin saaman medianäkyvyyden arvo on mittakaavaltaan moninkertainen verrattuna kaupungin taloudelliseen panostukseen. Arviota tehtäessä on hyödynnetty selvityksiä vertailukelpoisesta kilpailusta ja tähän aineistoon on kaupungin päätöksessä myös viitattu. Kyse ei siis voi olla EU:n valtiontukisääntöjen tarkoittamasta valtiontuesta.

Oikaisuvaatimuksen tekijät eivät ole osoittaneet, että kaupungin saaman näkyvyyden arvo olisi alempi kuin kaupungin panos yhteistyösopimuksen alla. Jostain syystä oikaisuvaatimuksen tekijät eivät ota lainkaan huomioon kaupungin saaman medianäkyvyyden arvoa vaan pitävät yhteistyökorvausta lahjan luonteisena. Tällainen tulkinta on perusteeton.

Muutossopimus

Muutossopimuksella täydennetään alkuperäisen sopimuksen kohtaa 7 siten, että kohdan 7 toiseen kappaleeseen lisätään uusi alakohta f). Muutoksen jälkeen kohdan 7 toinen kappale kuuluu seuraavasti:

Osapuolella on oikeus purkaa tämä Sopimus välittömästi vaikutuksin ilmoittamalla tästä kirjallisesti toisille Osapuolille, mikäli

- a) Osapuolta on kohdannut ylivoimainen este, joka on jatkunut yli kuukauden, ja joka estää Sopimuksen täyttämisen; tai*
- b) Osapuoli rikkoo olennaisesti sopimusehtoja eikä neljäntoista (14) päivän kuluessa kirjallisesta huomautuksesta ole korjannut sopimusrikkomustaan, mikäli tällainen sopimusrikkomus on korjattavissa; tai*
- c) Osapuoli asetetaan selvitystilaan, saneerausmenettelyyn tai konkurssiin tai tämän taloudellinen tilanne on heikentynyt olennaisesti, tai jos on ilmeistä, että näin tulee tapahtumaan; tai*
- d) Osapuolten toiminnassa tai niiden johtohenkilöiden toimesta syntyy tilanne, joka vahingoittaa Osapuolen julkisuuskuvaa siten, että muiden Osapuolten julkisuuskuva todistettavasti kärsii tästä, on loukatulla Osapuolella oikeus purkaa tämä Sopimus päättymään välittömästi; tai*
- e) Osapuoli tai sen edustaja asetetaan syytteeseen tai todetaan syyllistyneen Osapuolen toiminnassa tekoon, jolle määrätään viranomais määräyksen tai muiden Osapuolen toimintaan sovellettavien sääntöjen perusteella rangaistus tai kurinpitotoimi ja kyseinen menettely on omiaan aiheuttamaan toiselle Osapuolelle merkittävää maineriskiä; tai*
- f) Hallinto-oikeus kumoaa tähän Sopimukseen liittyvän kaupunginhallituksen päätöksen.*

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Ote: oikaisuvaatimuksen tekijät

Liitteet

- 3 Muutossopimus_Salppuri Oy_2024
- 3
- 3 Oikaisuvaatimus, Kaupunginhallituksen päätös 11.12.2023 §
- 4 437

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

§ 31

Oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen päätökseen 11.12.2023 § 438 Maksusuunnitelman muutos ja maksuajan myöntäminen Suomen Hiihtoliitto ry:lle

4864/02.08.00.00/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Talousjohtaja Tiina Mörsky, p. 050 383 6502

Rahoituspäällikkö Päivi Väisänen, p. 044 716 1428

Rahoitussuunnittelija Johan Kääriäinen p. 044 482 6076

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen.

Perusteluosa

Päätöksen § 438 taustaa

Kaupunginhallitus on 11.12.2023 § 438 päättänyt tehdä muutoksen Suomen Hiihtoliitto ry:n maksusuunnitelmaan maksujärjestelysopimuksien 1 ja 2 lyhennyksien, yhteensä 128 570,00 euroa, osalta niin, että lyhennykset tulee maksettavaksi maksujärjestelysopimuksien voimassaolon loppuun ja viimeisien maksuerien yhteyteen. Kaupunginhallitus täydensi edellä esitettyä päätöstä 18.12.2023 § 445 niin, että maksusuunnitelman muutokseen sisällytettiin päätökseltä 11.12.2023 § 438 puuttunut

maksujärjestelysopimuksen nro 2 lyhennys 65 000,00 euroa.
Kaupunginhallituksen 11.12.2023 § 438 ja 18.12.2023 § 445 päätösten jälkeen maksusuunnitelman muutos koskee maksujärjestelysopimusten 1 ja 2 lyhennysten yhteissummia, yhteensä 193 570,00 euroa.

Kaupunginhallitus on tehnyt myös 11.12.2023 § 438 päätöksen myöntää Suomen Hiihtoliitto ry:lle maksuaikaa laskujen 26347579 ja 26347580 koroille, yhteensä 46 682,32 euroa, 31.1.2024 asti.

Lisäksi kaupunginhallitus on tehnyt 11.12.2023 § 438 päätöksen käynnistää vakuusjärjestelyn Suomen Hiihtoliitto ry:n kanssa koko maksujärjestelysopimukseen perustuvien saatavien osalta.

Kaupunginhallitus päätti tarkastaa 11.12.2023 § 438 osalta kokousasian heti.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksen tekijät ovat toimittaneet 27.12.2023 päivätyn oikaisuvaatimuksen kaupunginhallituksen 11.12.2023 tekemästä päätöksestä § 438 Maksusuunnitelman muutos ja maksuajan myöntäminen Suomen Hiihtoliitto ry:lle.

Oikaisuvaatimuksella vaaditaan, että kaupunginhallitus kumoaa päätöksensä 11.12.2023 § 438 hyväksyä maksusuunnitelman muutos ja maksuajan myöntäminen Suomen Hiihtoliitto ry:lle. Päätöksen kumoamisen perusteeksi on esitetty kielletty EU:n valtiontuki, kaupungin riskisijoittaminen sekä mahdollisen kielletyn toiminnan tukeminen. Oikaisuvaatimuksen tekijöiden perusteena on, että maksujärjestely on kuntalain 129 §:n ja valtiotukisäännösten vastainen.

Oikaisuvaatimuksella on perusteltu, että maksusuunnitelman muutos on kuntalain 129 §:n vastainen, koska maksuajan jatkaminen voidaan

rinnastaa uuden lainan myöntämiseen. Oikaisuvaatimuksella on esitetty, että taloudellinen riski on olemassa sekä sillä, että nyt Lahden kaupunki antaa Suomen Hiihtoliitto ry:lle lisää laina-aikaa tämän ollessa taloudellisissa vaikeuksissa, että rahoittaa Suomen Hiihtoliitto ry:tä, myöntämällä Salppuri Oy:lle (pääomistaja Suomen Hiihtoliitto ry) erilaista suoraa sekä välillistä tukea Salpausselän kisojen järjestämiseen ja näin ollen taloudellista tukea jo antamansa lainan maksuun Suomen Hiihtoliitto ry:n toteuttaessa mahdollista peiteltyä osingonjakoa Salppuri Oy:n kautta. Oikaisuvaatimuksella on myös esitetty, että tässä tilanteessa Lahden kaupunki maksaa itse Suomen Hiihtoliitto ry:lle antamaansa lainaa pois eli lahjoittaa taloudellista tukea.

Säännökset

Lainan taikka takauksen tai muun vakuuden antaminen

Kuntalain 129 §:n 1 momentin mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla.

SEUT 107 ja 108 artikla

Kunnan on otettava huomioon myös se, mitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 107 ja 108 artiklassa säädetään (kuntalain 129 § 4 mom). Sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa määrätään, mitkä toimenpiteet ovat valtiontukea. Valtiontuesta on tehtävä ilmoitus Euroopan komissiolle siten kuin sopimuksen 108 artiklan 3 kohdassa määrätään.

SEUT -sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki,

joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Tuen katsominen valtiontueksi edellyttää artiklassa mainitun neljän kriteerin samanaikaista täyttymistä; tuki on myönnetty julkisista varoista, tuki on valikoiva, tuki vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua ja tuki vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Tuen olemassaolon arvioinnissa sovelletaan ns. markkinasijoittajaperiaatetta.

Perustelut kuntalain 129 §:n nojalla

Kuntalain 129 §:n 1 momentissa on määritelty, että kaupungin myöntämä takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kaupungin kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä.

Oikaisuvaatimusta koskeva maksusuunnitelman muutokseen ja maksuaikaan liittyvä taloudellisen riskin toteutuminen ei vaaranna kaupungin kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Päätöksellä myönnetty maksusuunnitelman muutos ja maksuaika ovat määrältään vähäisiä verrattuna kaupungin vuosittaisiin menoihin ja investointeihin (talousarvio 2023 503,6 milj. euroa ja talousarvio 2024 524,5 milj. euroa). Maksusuunnitelman muutoksen ja maksuajan myöntämisen ei voida katsoa vaarantavan kaupungin kykyä selvitä sen lakisääteisistä tehtävistä.

Kuntalain 129 §:n 1 momentissa on myös säädetty, että kaupunki ei saa myöntää lainaa, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski.

Suomen Hiihtoliitolle ry:lle myönnettävässä lyhennyksiä koskevassa maksusuunnitelman muutoksessa ei ole kyse uuden lainan myöntämisestä, vaan maksujärjestelysopimuksien 1 ja 2 ehtojen muutoksesta.

Maksusuunnitelman muutokseen ja maksuajan myöntämiseen ei sisälly merkittävää riskiä, koska ne koskevat vähäistä euromäärää verrattuna kaupungin vuosittaisiin menoihin ja investointeihin ja koska niihin liittyvä riski on mitattavissa ja ajallisesti rajattu. Sekä lyhennyksiä koskeva maksusuunnitelman muutos että maksuajan myöntäminen korkojen osalta koskevat molemmat kiinteää enimmäismäärää, joka on tiedossa ja mittavissa. Korkojen osalta Suomen Hiihtoliitto ry:lle on myönnetty maksuaikaa 31.1.2024 asti, jolloin siihen liittyvät riskit on rajattu ajallisesti. Lyhennysten maksusuunnitelman muutoksessa on määritetty ajallinen takaraja: Maksusuunnitelmien muutoksissa lyhennykset tulee maksettavaksi maksujärjestelysopimusten voimassaolon loppuun ja viimeisien maksuerien yhteyteen. Kaupunki arvioi, että edellä esitetty toimenpide lisää todennäköisyyttä saatavien saamiseksi.

Kuntalain 129 §:n 1 momentissa on myös säädetty, että kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vakuuksilla.

Kaupunginhallituksen päätöksellä 19.6.2023 § 234 on siirretty KOKO Lahti Oy:ltä kaupungille saatavana Suomen Hiihtoliitto ry:n maksujärjestelysopimus, johon ei ole määritetty maksujärjestelysopimuksia laadittaessa vakuuksia.

Kaupunki on aloittanut kaupunginhallituksen päätöksen 11.12.2023 § 438 mukaisesti vakuusjärjestelyt Suomen Hiihtoliitto ry:n kanssa koko maksujärjestelysopimukseen perustuvien saatavien osalta.

Perustelut EU:n valtioneuvoston nojalla

Maksusuunnitelman muutoksen myöntäminen Suomen Hiihtoliitto ry:lle katsotaan olevan markkinaehtoinen toimenpide, koska yksityiset markkinatoimijat myöntävät maksusuunnitelmien muutoksia saatavien osalta vastaavissa tilanteissa.

Maksusuunnitelman muutoksella kaupunki pyrkii varmistamaan saataviensa saamisen myös tulevaisuudessa. Suomen Hiihtoliitto ry:n maksuvalmius on tilapäisesti heikentynyt yleisen kustannustason nousun ja Helsinki Ski Weeks-tapahtumasta aiheutuneiden tappioiden vuoksi. Yhdistys on toteuttanut toimia taloutensa tasapainottamiseksi ja käynyt neuvotteluja sopimuskumppaniensa kanssa maksuvalmiutensa parantamiseksi.

Mikäli Suomen Hiihtoliitto ry ajautuisi maksukyvyttömäksi, kaupunki ei saisi maksujärjestelysopimuksen mukaisia saatavia todennäköisesti täysimääräisesti.

Maksuajan myöntämisen katsotaan olevaan markkinaehtoinen toimenpide, koska Suomen Hiihtoliitto ry:ltä laskutetaan korkojen maksun viivästyksestä johtuneet maksujärjestelysopimusten mukaiset viivästyskorot ja muut viivästyskulut. Viivästyskuluja kertyy 1.11.2023 alkaen maksupäivään asti, jolloin laskujen mukainen korko on kaupungille suoritettu.

Edellä mainitun perusteella voidaan katsoa, että suostumalla Suomen Hiihtoliitto ry:n pyyntöön lyhennysten maksusuunnitelman muutoksesta ja korkoihin kohdistuvan maksuajan myöntämisestä, toimii kaupunki markkinasijoittajaperiaatteen mukaisesti, eikä kyse ole tällöin kielletystä valtiontuesta.

Perustelut oikaisuvaatimuksessa kohdassa 2) esitettyihin muihin seikkoihin

Oikaisuvaatimuksen perusteluissa on esitetty, että maksusuunnitelman muutoksella ja maksuajan myöntämisellä tuetaan suoraan sekä välillisesti Salpausselän kisojen järjestämistä. Kaupunginhallituksen 11.12.2023 § 438 päätös koskee Suomen Hiihtoliitto ry:n maksujärjestelysopimusten 1 ja 2 mukaisten laskujen 26347579 ja

26347580 korkoja ja lyhennyksiä. Salpausselän kisojen (www.lahtiskigames.com) järjestäjänä toimii oikaisuvaatimuksen kohdassa 1 esitetty Salppuri Oy, joka ei ole Lahden kaupungin sopimuskumppani maksujärjestelysopimuksessa.

Oikaisuvaatimuksen perusteluissa on myös esitetty, että maksusuunnitelman muutoksella ja maksuajan myöntämisellä kaupunki mahdollistaa peitellyn osingonjaon Salppuri Oy:n kautta Suomen Hiihtoliitto ry:lle. Verohallinnosta annetun lain (11.6.2010/503) 2 §:n 1 momentin mukaan Verohallinnon tehtävänä on verotuksen toimittaminen ja verovalvonta. Edellä esitetyn perusteella oikaisuvaatimuksessa esitetty seikka mahdollisesta peitellystä osingonjaosta jätetään tarkastelematta, koska Lahden kaupunki ei ole toimivaltainen viranomaisen tarkastelemaan ja arvioimaan kahden oikeushenkilön välisten menneiden eikä tulevien liiketoimien tuloverolain ja verotusmenettelystä annetun lain perusteella.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Ote: Oikaisuvaatimuksen tekijät prosessiosoitteeseen, Suomen Hiihtoliitto ry/Ismo Hämäläinen, Rahoituspalvelut, Provincia Maksuntarkkailu

Liitteet

- 3 Oikaisuvaatimus, Kaupunginhallituksen päätös 11.12.2023 §
- 5 438

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

§ 32

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee asiat tiedoksi.

Käsittely

Käsiteltäessä viestintäjohtajan viranhaltijapäätöstä LHS-median näyttötaulujen mainostilan hankinnasta kaupunginhallituksen III varapuheenjohtaja Milla Bruneau ilmoitti olevansa esteellinen (HL 28.1 § 5 kohta) ja poistui asian käsittelyn ajaksi.

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

- kaupunginhallituksen alaisten viranhaltijoiden viranhaltijapäätökset ajalta 5.-11.1.2024.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.01.2024

§ 33

Pro Lahden valtuustoryhmän järjestäytyminen KV

5138/00.00.01.03/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anu Valtavaara, p. 044 482 6809

Valmistelusihteeri Marja Loippo, p. 044 482 6057

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

“Kaupunginvaltuusto merkitsee asian tiedokseen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.”

Perusteluosa

Pro Lahden valtuustoryhmä 15.1.2024:

”Kokouspöytäkirja

Kokouksen päivämäärä: 12. tammikuuta 2024

--

Ryhmän järjestäytyminen

Kalle Aaltonen jatkaa ryhmän puheenjohtajana.

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 2

Mikko Lindroos siirtyy ryhmän varapuheenjohtajaksi.

Neuvotteluryhmän muodostavat Kalle Aaltonen, Ville Hälinen, Mikko Lindroos ja Matias Pusa.

Ryhmän sihteerinä toimii Matias Pusa.”

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote luettelot

Kaupunginhallitus

Pöytäkirja

nro 2

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 9, § 10, § 11, § 12, § 13, § 15, § 16, § 18, § 19, § 20, § 21, § 22, § 23, § 24, § 25, § 26, § 27, § 28, § 29, § 32, § 33

Lahden kaupunki

MUUTOKSENHAKUKIELTO

oikaisuvaatimus/kunnallisvalitus

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja
Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 14, § 17

nro 2

Lahden kaupunki

OIKAISUVAATIMUSOHJE, kunnallisasiat

Oikaisuvaatimusoikeus

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksistä, jotka koskevat virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista (Laki kunnallisesta viranhaltijasta 50 §).

Oikaisuvaatimusviranomainen

Asianomainen viranomainen/toimielin (mainittu päätöksessä/otteessa)

Yhteystiedot

Lahden kaupunki / kirjaamo

Postiosoite: PL 202, 15101 Lahti

Käyntiosoite: Lahden Palvelutori, Lahti-Piste, Kauppakeskus Trio, 2. krs,
Aleksanterinkatu 18

Lahti-Pisteen aukioloaika: 8.00–18.00, **oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä oikaisuvaatimus on jätettävä kuitenkin kirjaamon (= viraston) aukioloaikana eli klo 15.00 mennessä**, jotta se katsotaan ajallaan saapuneeksi

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 2

puh. 03 814 2214

Sähköposti: kirjaamo(at)lahti.fi

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun päätös on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä ja muussa tapauksessa seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Oikaisuvaatimusaika taloudellisin ja tuotannollisin perustein tehdystä irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kulua vasta irtisanomisajan päättymisestä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen sekä sen tekijä ja yhteystiedot. Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle oikaisuvaatimusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä riippumatta tavasta, jolla se toimitetaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluihminen tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 2

Omalla vastuulla oikaisuvaatimuksen voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja
Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 30, § 31

nro 2

Lahden kaupunki

VALITUSOSOITUS, kunnallisasiat

Valitusoikeus ja valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Yhteystiedot

www.oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

029 56 42210

faksi 029 56 42269

hameenlinna.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja
Valitusaika ja sen alkaminen

nro 2

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Annettaessa päätös asianosaiselle tiedoksi hänen suostumuksellaan sähköisenä viestinä hänen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Muuta tiedoksiantotapaa käytettäessä asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Valitusaika taloudellisin ja tuotannollisin perustein tehdystä irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kulua vasta irtisanomisajan päättymisestä.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 2

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HOL 32 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja
Tuomioistuinmaksut

nro 2

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suoritetuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta. [Linkki tuomioistuinmaksulakiin \(1455/2015\)](#).
Ajantasainen tieto hallinto-oikeuden oikeudenkäyntimaksuista [Tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).